Kerekes Tamás

Az auschwitzi fényképész várja az első turnust. Megérkeznek, kiadja az első parancsot: mosolyogni!

TARTALOM

BourbonDouglas és a felesleges agy
BourbonDouglas és az elveszett fogsor
BourbanDouglas és a gyógyír
BourbonDouglas és a csekk
BourbonDouglas gyógyít
BourbonDouglas és a pártszakadás
BourbanDouglas és Itókfalva
BorbanDouglas és a borszaporítás
BourbonDouglas és a beilleszkedés
BourbanDouglas és az itókfalvi babona
BourbonDouglas és az itókfalvi jegyző
BourbonDouglas és az itókfalvi bolond báró
BourbonDouglas és az ősz
BourbanDougleas és az itókfalvai tavasz
BourbanDouglas palántát nevel és nem nézi a „San Francisco utcáin”-t
BourbonDouglas és a kalamajka
BourbonDouglas és a kettészakadtság
BourbonDouglas és a kánikula
Bourbon Douglas és a pénz
BourbanDouglas és a közgazdaságtan
BourbonDouglas és az elektronikus ügyintézés
BourbonDouglas naplója
Bourban Douglas az Alacsony-Tátrában
Bourban Douglas Itókfalván
Az itókfalvi fizetésnap
Az itókfalvi kert
Az itókfalvi ősz
BourbanDouglas a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón
- BourbanDouglas a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón
- Örök visszatérés az élet,
- A röjtökmuzsalyi hajléktalanszállót megérintette a líra
- Harsog a tavasz
- Kitérő
- Egy hétköznapi nap a hajléktalanszállón
- Szerelmi szál
- Szürkeség
- A költözés a szállóra
- Isten nem ver bottal
- Egy újabb reménytelen nap
- Gyűjtsd a vasat és a fémet, ezzel is a békét véded
- Átmeneti szállón
- A kataton disznó a röjtökmuzsalyi átmeneti szállóján
- Szerelmek szövődnek
- Átmeneti javulás
- Az író respektje
- Rumtató és Százszorszép

BourbonDouglas és a felesleges agy

A karalábé olyan, mint a forradalom: fölfalja gyermekeit:

Megy a Karatézó Karalábé a kertben, találkozik a paradicsommal és jól összeveri. A paradicsom megkérdezi:

- Hát te meg ki vagy?

- Én vagyok a Karatézó Karalábé.

Megy tovább, találkozik a paprikával, azt is jól összeveri, és az is megkérdezi:

- Hát te meg ki vagy?

- Én vagyok a Karatézó Karalábé.

Megy tovább, szembe jön vele egy alak. Jól összeveri a karalábét. A karalábé nagy nehezen, nyögdécselve megkérdezi:

- Te meg ki vagy?

- Én vagyok Krump Lee.

A télen hiába próbáltam zsiráfokat megtanítani görkorcsolyázni, nem ment, a tél viszont kitolódott, a Sándor, József, Benedek, nem hozta zsákban a meleget, a mezőgazdaság, a kertészkedés egy hónapos hátrányban van. Ott, ahol belvíz az úr, még egy hónap kell, hogy a gépek rámehessenek a földre. Itókfalva politikailag Magyarország, de földrajzilag az Alacsony-Tátrához tartozik, itt még június elején is fűtenek, ha a házban palántákat nevelnek.

A növényeknek általában a keléshez melegre van szükségük. Kelés után 5-8 fokkal alacsonyabb hőmérsékletre kell vinni őket, mert a meleg serkenti a növekedést, és a sziklevelek nem tudnak ehhez elég tápanyagot biztosítani. A kikelt növények a sziklevelekkel még nem fotoszintetizálnak, hanem disszimilálnak, azaz a lebontási folyamatok vannak túlsúlyban. A szikleveleket élik fel. Ha nem csökkentenénk a hőmérsékletet, akkor ez a folyamat felgyorsulna, a növény nem magába építené, hanem ellélegezné a tápanyagokat. Tűzdelés után egy ideig, amíg a begyökeresedés meg nem történik, újra 5 fokkal melegebb kell. Később a hőmérséklet- és vízadagolással szabályozható a növekedés. Általában a meleg fokozása és több víz serkenti a növekedést, akár rossz irányba is, aminek nyúlás, laza sejtszerkezet lesz a következménye. Ez fordítva is igaz, hogy a hőmérséklet csökkentésével, a vízadagok kisebbé tételével, kevesebb öntözésszámmal a növekedés intenzitása csökkenthető. Ez a mód, ha a növényeink „ész nélkül” nőnek. Azonban arra figyelni kell, hogy minden esetben megfelelő fényt kapjanak.

Letti (a kölyök németjuhász) élvezi a kertben rohangálást, nagyokat alszik, napközben is. Szerintem naponta nő. Egy lyukkal odébb toltam a nyakörvét, de már megint szoros.

Nyílnak a palánták. Az első hullámban a karalábé nőtt ki (a szentesi fehér), ezeket ma szétültettem, de innentől kezdve egyenként nevelek palántát. A paprika és paradicsom palánták is kezdenek kibújni, természetesen a dohánynak írmagja sincs még. Ma olyan szépen sütött a nap, hogy még a télikabát is lekerült. Béla (sör plusz feles) megemberelte magát, dolgozik tisztességgel és már nem is borszagú. Kezd kertformája lenni a dolognak, de a sok szemetet, sittet, törmeléket évek múltán tudjuk csak kitolni. Sebaj. Letti mindenféle régi csontot talált, aztán rágja, majd elássa máshová.

A fenti kertet teljesen nem lehet felásni, mert Varga úr (a korábbi tulaj) egy darabot lebetonozott, csak tudnám, miért.

A karalábé tulajdonképp káposzta:

A karalábé (Brassica oleracea convar. acephala var. gongylodes) keresztesvirágúak vagy káposztafélék (Brassicaceae) családjának tagja. Csak felneveléséhez nem kell egy hektoliter víz, mint minden fej káposztához. Mennem kell, Toddy szomszéd kopogtatott, azt mondja, adjam kölcsön az agyamat, én úgysem használom. Kicsit pálinkaszagú volt.

BourbonDouglas és az elveszett fogsor

Reggelente Itókfalván, a Bükk és Börzsöny közt, fagyzugban, 10 fok van, mint enyhe télen. Mára virradóan két hálózsákban aludtam, az egyikben már átvészeltem az utcán néhány kemény londoni telet, de most az alattomosan a csontomba szivárgó hideg ellen tettem még bele egy katonai thermobetétet. A palánták nem nőnek, kiültetésükre várni kell. Szamóca már termett, de minden más áll, mint fax a lakodalomban. A szamócapalántákat egy itteni barátomtól kaptam. Mindezért kedvet kaptam, hogy erdei szamócaátültetéssel kísérletezzek. Bár eddig mindenki azt állította, hogy erdei növényeket nem lehet meghonosítani konyhakertben. Megszólal bennem a csapos: és az orchideák? Mindig találok valami érdekeset, Rétságon, miután elintéztem az ügyem a rendőrkapitányságon (akivel gondom volt, kihallgathatatlan volt, mert csaprészeg volt), vettem virágföldet (ötven kiló), s mivel 140 kilós bundeswehr hátizsákom (140 kiló) is teli volt, a helyi bámészkodó cigánygyerekek fogadtak, hogy a buszra vagy nem tudok felszállni, vagy infarktust kapok. A világ kaotikus, mint a dipoláris meteorológia, vagy egy portugál lázadás Stockholmban? Akkor kérek egy vállról indítható Stinger rakétát. A hét több jeles eredményt hozott, de nem a kertben. Egy kártyaolvasó segítségével megnézhettem végre azokat a fényképeket, amiket Salzburgban készítettem néhány képet. Kezdtem érezni az ívet, miért mondhatta Platón, hogy a fejfájás talált kincs. Lehet, hogy tablet pc-m is szóba áll router nélkül 3g USB modemmel a nettel, jól bazsevál fordítógépem is, feléledt fényképezőgépem, és a héten új digitális diktafont kapok. Már nem is baj, hogy mindkét karórám bemondta az unalmast, s nem tudok rászokni, hogy a mobiltelefonomról nézzem meg a pontos időt. Van öröm nagyon. Már mindegy, mit is mondott Spinoza a szentháromságról, kerügmáról. Vajh, mennyit kérhetett József, az ács, egy számítógépasztalért? Ez elvileg Apám kérdése lenne, aki esküdött rá, hogy spórolásból meg lehet gazdagodni. A stratégia: ha a 10 sor, nemzetbiztonsági stratégiai készletnek is kitűnő fél futballpályának megfelelő zöldborsó sort felszedtem, beérve, akkor jönnek a palánták: padlizsán, cukkini, pattiszon, szóval a kabakosok és a mángold. De a hét legnagyobb fogása az articsóka magok megvétele volt. És már rebarbaránk is van. Különös vidék ez, egy év alatt összesen egy cseresznyefát láttam a környéken. És még nem mentem el megnézni az ősborókást. Igyekszem olyasmit termelni, ami eláll: babot például. Karósat és bokorbabot. De a többi miatt valszeg előbb-utóbb venni kell egy komolyabb mélyhűtőt, olyast, aminek egy tétova reggel előre köszön az ember a hajnali homályban. Kudarcok is érik az embert. 110 dohánymagomból három palántát sikerült nevelnem. S ősz végére sem nőttek meg, tehát a magándohányról le kellett mondanom, de legalább több kilóra számítottam, ezért csúful éreztem magam. Ráadásul az itókfalvi emberek szerint a vidék régebben teli volt dohányföldekkel, ezért elvileg jónak tűnhető termés elé nézhettem, de csúfos kudarc várt rám. A répa és fehérrépa is alig kelt ki. Kétséges a sorsa facsemetémnek, melyről a prospektus azt állította, hogy kívül is, de belül is piros termést hoz. De talán a nemrégiben elültetett naspolyacsemete jobban jár. Az idő megbolondult. Egy rövid kánikula után visszajött a tél. Nem csoda, ha a spenót sem kelt ki. Törökmogyorómnak se híre, sem falva. Még a mókusok is fáznak, időnként puffan valami, kinézek, egy-egy didergő macska esik le ilyenkor a fáról. Megspórolom Emile Durkheimnek és a frankfurti iskolának a szociológiai felmérést, de rájöttem, hogy Itókfalván pont annyi

embernek van foga, mint állása. Ez nyolc embert jelent. Kivéve azt a házaspárt, akik egy motelt üzemeltetnek, és most akarják eladni a jachtjukat. Seggfej - sosem tudtam vizuálisan elképzelni ezt, míg egyszer Miskolc és Zalaegerszeg közt, egy taxiban, a hátsó ülésen bele nem ültem egy nyitott műfogsorba. Na, ma már tudom, hogy mit fog szólni Zoli, ha nálam alszik és arra ébred, hogy egy összekattantott műfogsor csippantja gazdagon erektált hímtagját. A helyi Király család bezzeg könnyebben van, az öregben meggyulladt a fogadásból megivott liter szilvapálinkától, mielőtt a mentő érte jöhetett volna, fia belevizelt a szájába, azóta jobban van. Mindenesetre gyomormosáskor kivették műfogsorát, azóta keresi, de nem találja, noha két hete, hogy itthon van, ha szóba kerül, csak legyint: ha megéhezik, hazajön, mondja pöszén.

BourbanDouglas és a gyógyír

Aki nem látott még földet, annak fogalma sincs arról, hogy mákot szilveszterkor kell vetni, a hóra. A bánatkertész DC 13-as morfiummákot választott. „Az íze végett", mondta a hevenyészett házkutatáson. A faluban befogadták, közvetlen volt, segítőkész, irtózott a nagyképűségtől, és mindenkin segített. Eleinte Whiskys Rabló volt a neve, ami a kemény téli borozások után „Tomi-ra" változott. Ez úgy esett, hogy Toddy, a másik szomszéd kapott Erdélyből hétfőn két liter pálinkát. Csütörtökön tudott legelőször felkelni, de akkor is epét hányt. A bánatkertész átment hozzá, tudta, hogy délután Toddynak dolgoznia kell, és volt egy orosz varázsszere másnaposság ellen.. Vett egy vizespoharat, beletöltött három evőkanál durva sót, egy kanál meleg vizet, felkavarta és beleöntött egy deci vodkát. Odament az ágyon haldokló Toddyhoz, bal kezével befogta az orrát a fekvő, magatehetetlen embernek és jobb kezével egyetlen határozott mozdulattal leöntötte a torkán a zavaros kotyvalékot. Toddy úgy tett, mintha agyvérzés érte volna, hánykolódott, hányingere lett, szeme kidülledt, levegőért kapkodott, de aztán, úgy egy perc múlván vonásai kezdtek kisimulni, levegővétele normális lett, arcszíne visszatért, és egy cigaretta után halkan azt mondta, „Most már jobb.". A faluban mindenki ivott, mint homok, már, aki nem volt beteg, és a gyógyírt házról-házra adták, mint csodaszert. Evvel végleg bevágódott a bánatkertész.

Aztán egy reggelre megjött a tél. Még meglocsolom langyos vízzel - utoljára - a málnatöveket, aztán hadd jöjjön. Vettem egy almafa-különlegességet. A prospektus azt állítja róla, hogy nemcsak kívül, de belülről is piros lesz a gyümölcse. Adrienne a neve, a kert közepében áll. Itt én megérkezésem óta mindenféle földeket vettem, béreltem. Általában senki nem szeret dolgozni. Illetve elvétve látok a házak melletti veteményekben öreg nénikéket hajladozni, 80 és a halál közt, de szerintem ezeket pont ez tartja életben. Én vagyok a faluban az egyetlen, aki kijárt az erdőbe nyáron gyújtós gyűjteni. Mindenfélét termesztek, amihez a föld enged. Brokkoli pl. nem. Kabakosoknak jó. A fő csapásirány a dohány és málnatermesztés lesz. De abból elegem van, hogy egy darab paprika egy százas, és még ezután jöhet egy élelmiszerár robbanás. A dohány a burnóthoz lesz. A nikotinnak mindegy, hogy hol szívódik fel. A 18. században aranyeret úgy műtöttek, hogy benedvesítettek egy szivart és feldugták a paciens fenekébe, ott a nikotin elzsibbasztotta az idegsejteket és jöhetett a szike. A burnót illatos dohánypor, orron keresztül szívják fel. Olyan, mint egy jól sikerült balhorog: megszédülsz tőle - kellemesen. Na, én a száraz dohányt rummal fermentálom és jöhet a burnót, a hátam közepére meg a jövedéki törvény. Ma meghívásom van: pálinkakóstolás. A volt kocsmáros hívott meg, aki egyébként ebéddel lát el. Én csak akkor főzök, ha vendégem jön. A pálinkakóstolás önmagában nem vonz, de az igen, hogy a pasasnak van Erdélyből hozott áfonyapálinkája. Az döfi. Elvileg kökényből én is főzhetnék, de a kökény nagyon szaporátlan, egy nagy mag az egész, és egy vékony héj. No, abból leszedni egy mázsát, az már babramunka. Csipkebogyólikőrt ter-

veztünk csinálni a szomszéddal, de közbejött az agyvérzés. Én egészséges vagyok, a korosztályomra jellemző típushibák (magas vérnyomás, magas vércukorszint, prosztatabántalmak stb.) engem elkerülnek. De más viszont nem. Itt a hegyek közt szakállat növesztettem, s míg a hajam megmaradt feketének, a szakállam már majdnem teljesen ősz. Ok, elkerülöm a templomot és a temetőt. Tényleg veszélyes helyek.

Ma állítólag jön a bordatörött szomszédom és megcsinálja a központi fűtést, belekerül egy demizson boromba. Itt ez pénzügyi fogalom és mértékegység is. (A bánatkertész lapszéli jegyzete.)

BourbonDouglas és a csekk

A bánatkertész derülten nézett a másfélmilliós kifizetendő csekkre, annál jobban örült Pádár, aki csak 100-ig tudott számolni, (10-ig osztott és szorzott, de azzal vége) és örült a sok nullának, mert azt hitte, nekik jár az összeg. A bánatkertész fogta telefonját, felhívott egy számot és kért egy szívességet. A szakik azonnal munkához láttak. Kikérték az eredeti okmányokat, a szén-dioxid-szénmonoxid szintről, melyről tévesen hitte a balga alkoholbeteg szomszéd, hogy okozta, s odébb tettek néhány tizedesvesszőt az eredeti okmányban, aztán a lap alján hivatalból tettek néhány formai kifogást és visszavitték az aktát. Aztán fölhívták telefonon a rangidős parancsnokot és megmondták neki diszkréten, hogyha nem állítja le az eljárást, akkor a felesége tudtára hozzák, hogy csütörtök délután túlórában szopatja Vörös Gizit, a titkárnőjét. A szolnoki szakik visszatelefonáltak a bánatkertésznek, mint Adolf Eichmann, akinek a jeruzsálemi bíróságon szintén az volt a védelme az ellene felhozott vádakra, hogy „egy aktát el kell intézni”, mire a bánatkertész vidorászva kitöltött egy újabb csekket a katasztrófavédelem főparancsnoka címére, csak megtoldotta egy nullával, de szigorúan ráírta, hogy „nyolc napon belül fizetendő” és nekilátott, hogy elmerüljön a dohánytermesztés titkaiba.

BourbonDouglas gyógyít

Rohant a vonat befelé. A kukoricák még lábon álltak, de a napraforgók már elvirágzottak. A távoli falu felett most szállt fel a köd, és a tarlókon nyulak baktattak. Az akácok mozdulatlanul álltak a hajnalban, a rétek szélén nagy jegenyék néztek nyugat felé, a vizekről vadkacsák rebbentek fel, és én megnyugodtam, mert az érmelléki hajnalra senki nem tudta volna rávarrni, hogy Románia.

Itt értek véget a san remói álmok, és BourbanDouglas, a korosodó prózaíró felébredt. Nem unatkozott. Egy futballpálya nagyságú területet kellett megművelnie. Ennek kétharmadát már bevetette zöldborsóval, mégpedig rajnai törpével és cukorborsóval. Kukoricát, bokorbabot, sárgarépát, fehérrépát és spenótot is vetett. 500 palántanevelő tejfölös poharában a hagyományosabb zöldségfélék közt volt még azték zsálya, goji, mézbogyó és sembelin, mángold, orosz tárkony. Durván egy éve élt itt. A tél a túlélés jegyében zajlott. De sikerült, még csak meg sem fázott. Igyekezett azonnal beilleszkedni, terepszínűvé válni, ahogy ezt maga is tanította, de a furfangos tótok valamit mégiscsak kiszimatoltak, amit jól mutatott a névadás. Első neve a „whiskys rabló” volt. Ez szöges ellentétben állt az író habitusával, aki egy kézlegyintéssel minden ingóságát a falura hagyta. Az író vállig érő ősz hajat viselt, szakállat növesztett a hegyek közt és minden ruhája bőrből volt, mert azt nem kellett mosnia. Hogy korábban mivel foglalkozott, azt senkinek nem mondta. Előbb-utóbb a falusi közélet magával sodorta.

Különböző emberek jöttek hozzá, hogy kapcsolják vissza az áramot a lakásukba. Az író küldött egy levelet a miniszterelnöki titkárságra és láss csudát, két nap múlva ott volt a pozitív válasz. A hasonló esetek azonban inkább növelték, mint elterelték a gyanakvást. Akadt, aki fegyvert kért. Itt azonban megszólalt az író fejében a vészcsengő, és azt válaszolta, hogy már rég leadta a saját cuccait. A fegyverekkel humoros volt ugyanis a viszonya. Nem hitte, hogy árthatnak. Amikor legutoljára fegyvert fogtak rá, akkor ijedelem helyett a felismerés örömével nézett a szerszámra és bukott ki belőle örömmel, hogy: „Né, egy 22-es Beretta." Hogy nincs köze az erőszakhoz, azt vagy elhitték, vagy nem, de a dolog nem ismétlődött meg. Közben fordult az üdő, a kökényvirágzáskor a hajnalok hűvösebbek voltak, s a reggeli köd és pára jót tett a veteménynek. A valaha nagy dohánytermelő vidéknek számító Itókfalva földje különös volt: ha ráesett az eső, akkor korcsolyázni lehetett volna rajta, ha meg megszáradt, akkor úgy megkérgesedett, hogy a kapálás előtt előbb fel kellett csákányozni a földet. Aztán rablóból Tomi lett. Még az is megesett, hogy a duhajabb legények, kocsmába indulás előtt, bekiabáltak hozzá, hogy átmegy-e velük Kétbodonyba, mert Itókfalva annyira kicsi volt, hogy egy kocsmát sem tudott eltartani. Az író legjobban alkoholista szomszédját kedvelte. Toddy volt a neve. A különös kapcsolat létrejötte előtt, még tavaly májusban, az író kirakott egy böhöm magnót a kertjébe, előkészítette a kétkötetes, madárhangokat bemutató kazettáját és egész nap az szólt, hogy az író kertjébe csalogassa a madarakat, hogy ne kelljen annyi vegyszert használnia a kártevők ellen. Persze a szomszéd, Toddy, kiszúrta, hogy a madárhangok közt sok olyan van, ami nem is honos Itókfalva környékén. Mivel Toddy feleség és gyerekek nélkül élt, de mókusai voltak, és alapjában véve még becsületes is volt, ha a helyi viszonyokat tekintjük, át-átjárt az íróhoz. Egy év alatt egy hangos szó sem esett köztük, noha mindketten rendkívül öntörvényű emberek voltak. Feltárult a múlt köztük. Sokszor kettesben főztek, mostak, szereltek. Amikor Toddy visszajött karácsonyra kecskeméti munkájából, akkor annyira hideg volt a kihűlt háza, hogy két napig az írónál lakott, de otthon már fűtött, hogy felmelegedjenek a falak. Az író közben megismerte a családot is. Édesanyját már nem, mert az épp akkor haldoklott a balassagyarmati kórházban, amikor az író Itókfalvára érkezett. De lányát, Maricát, megjegyezte. Marica szerette az alkoholt, meg tudott inni egy üveg pálinkát úgy, hogy a szeme sem rebbent. Toddy fiával, Tomival, azonban az író soha nem találkozott. Nos, tudjuk, a világ összetett. A barátság elmélyült. Toddy áthajolt a becherowkás üvegen és megkérdezte az írót, hogy tudja-e, hogy mi az, hogy mindegy? Az író visszatartott és várt. Toddy leírta egy papírlapra ezt: 111111111111111

És utána azt mondta, hogy ez a mindegy. Magától elmesélte aztán, hogy egy öngyilkossági kísérlete során, véletlenül benyitott a fia, és ő vágta le a kötélről. Sapienti sat. Az üdő ment tovább. Az akácfák levelei már akkorák voltak, mint az egérfül, azaz horgászni is lehetett volna, ha lett volna rá idő. A makacs, áprilisi télből, napok alatt kánikulát idéző nyár lett. Egy este, amikor már minden magát valamire tartó férfiember háta reccsen, és már benn van a két algopyrin és másfél diclac, és előkerül az ördögcsákány is. Az ördögcsákány lényegében egy balzsam, amit egy dél-afrikai gyökérből vonnak ki és vagy segít, vagy nem. Mindenesetre az író használta. Az idő derült volt, telehold, áprilisi szelek nem háborgatták a kerti virágokat és a virágzó szőlő illata belengte a kertet. A kertajtóban ott állt a szomszéd. Toddy bizalmat kért. Azt mondta, hogy akar egy szert, mely fájdalom nélkül öl, arra az esetre, ha már végképp nem bírja magát tartani. Hogy az író tud-e neki ilyet szerezni? - Igen, mondta az azonnal mérlegelő tollforgató, aki öngyilkossági ügyekben nagyhatalom volt, de szívesen idézte azt a bájos kis jelenetet, amikor az öngyilkosságot sikertelenül elkövető Bródy Sándor a FÉSZEK-ben elkapta Molnár Ferencet, aki szintén sikertelenül kísérletezett és megpróbálta kiokosítani. A mélyen cinikus Molnár azt felelte, hogy öngyilkossági ügyekben csak olyantól fogad el tanácsot, akinek ez már sikerült, és mert szívesen hitt benne, hogy ez soha nem kerül szóba ismét köztük. Múló rossz hangulat - gondolta. Orvosi ismereteit Édesapjától, és kórházvezető édesanyjától és orvosként dolgozó nővérétől leste el, meg elolvasta az apja által járatott összes orvosi újságot,

beleértve a Magyar Orvosi Hetilap-ot, és az angol Lancet-et. Az már olyan modern dolog volt a hetvenes években, hogy megállt az ész. Pl. közöltek egy cikket egy terhes asszonyról, kinek a magzatáról az ultrahangos és egyéb felvételek megállapították, hogy születendő gyermekét veleszületett rendellenességgel hozta volna életre. Erre azonban a brit kollegák még a szülés előtt felnyitották a méhet, megoperálták a magzatot, aki végül egészségesen látta meg a napvilágot. Apja ráadásul (lehet, hogy szerette volna, hogy fia is orvos legyen) már 10 éves korban magával vitte tanyára, betegekhez és mielőtt felállította volna a diagnózist, előtte a fiát is megkérdezte. Így esett meg, hogy amikor az orvos apa fiát 12 éves korában felvitte Pestre egy pályaválasztási pszichológiai vizsgálatra, akkor a megszeppent fiúnak a vizsgálat során több tesztet kellett kitöltenie. Több ábráról nyilatkoznia, aztán különböző kártyákat mutattak neki és megkérdezték tőle, hogy ki a legszimpatikusabb, ki a legellenszenvesebb? - Erre vágta rá a 12 éves fiúcska diadalittasan az álmélkodó orvosoknak, hogy „Ni, egy Szondi-teszt.” (Az ösztön és sorsdiagnosztika bibliája). Mielőtt az író apja felakasztotta volna magát (a maga alól kirúgandó széken még teljes erővel szívébe döfött egy szuronyt), egy utolsó beszélgetésre áthívta fiát. Kérdezte tőle, hogy mi volt orvosi filozófiájának lényege? Az apa Hippokratesz szavait idézte: „Nem ártani.” Szóba került az is, hogy mit vár el ezek után fiától. A válasz tömör volt: „Ne légy alkoholista.” Ugyanakkor azonban azt is elmesélte, hogy az orvosi egyetemen egy köztudottan alkoholista professzor volt a példaképe. A világ már csak halad, mondta az író, és felidézte apja intelmét: csak nem ártani. Elővette apjától örökölt orvosi bőröndjét, kézitáskáját, különböző kapszulákat, ampullákat, fecskendőket, és injekcióstűket. Két-három nap pepecselés jött. Cián lett volna az igazi, abból egy is elég, de az író biztosra akart menni. Végül is harminc kapszulát töltött meg. „Nehéz a boldogságtól búcsút venni, de én mégis könnyen megteszem” énekelte, mint az Apostol együttes, amikor lógó fejű barátját mégiscsak meglátta. Az író ugyanis hitt abban, hogy nem létezik határ, hogy soha nem lehet feladni. Spártai, és kurta, férfias, rövid párbeszéd volt. Érzelmek nélkül. Előbb kiokosította a szomszédot. A kapszulák bevevése előtt két napig csak négy deci vizet ihat meg. Az öngyilkosságot a harmadik nap kezdje el, az ágyban. Vegye be a harminc kapszulát annyi tömény alkohollal, amennyivel csak tudja, Garantált lesz a hatás. Kurta kézfogás, búcsú. Snitt. Két nap múlva aztán jött is a mentőautó és vitte el Toddyt. Az író kivárt, mint a pókerben. Csak hét végén kérdezte meg a falugazdászt, hogy érdeklődjön Toddy sora után. A balassagyarmati pszichiátrián van, mondta irigykedő szemmel a gazdász, kedd óta nem tudja abbahagyni a nevetőgörcsöt, azt óbégatja, hogy örül neki, hogy lyuk van a seggén.

„Aha” - mondta az író, s arra gondolt, hogy akkor mégiscsak megérte az a güri, amikor mind a 30 üres kapszulát megtöltötte elhúzódó hatású Olwexya hangulatjavító porral, a 150 milligrammos dózisú porból.

BourbonDouglas és a pártszakadás

Apám 112 centi volt, marha nagy ember - mondta Toddy üveges szemmel, mert néhány hónapja nem sikerült kijózanodni.

Visszanéztem - félutamból.

Arcán a meggyőzés szilárdsága uralta az arc alkoholos püffedtségét. Visszaültem. Néztem az ötvenes években készült tucat fotográfiát. Felálltam. Mondtam neki, hogy én 170 centi vagyok, ha az apja 112 centi volt, akkor az övemig ért volna.

Bambán bámult. Aztán megszületett a felismerés - meg is kérdeztem:

- Nem 202 centi volt? - kérdeztem. - De annyi - mondta boldogan, a vízben fuldoklók kimentése utáni mámorban. Na nézzük, mit lehet kihozni. Mindenki ossza ketté jövedelmét a lakásfenntartásra és a kosztra. Többre csak a vasbarom gusztustalan politikusoknak, szoci államtitkároknak telik (Iváncsik Imre, Szalay Ferenc) Namármost az arány miatt nem is érdemes csak élelmiszert termelni, és olyasmit, ami jövedéki termék, mert azoknak az ára 10 év alatt megháromszorozódik majd. Mustfokolóra, hordókra, permetezőre, kénre, maligánmérőre, lopóra, nemes szőlőtőkékre és szakértelemre nem telik. Marad a reduktiv gyümölcsbor. Bodzával kezdünk, követi a meggy, a málna folyamatos, ősszel a csipkebogyó és kökény követi. A könnyed gyümölcsborok maradékából áll össze a pálesz. Kifejezetten a málnapálinkára és a kökényre hajazok. Litere 30 ezer forint az interneten. Egyébként nem is iszom. Nem is dohányzom most, de jövőre már megrendeltem a muskotálydohányom magjait. A fermentálást kell házilag megoldanom, barna cukorral karamellizálom, kap egy kis vajszínű árnyalatot a vaniliarudak miatt, s kerül bele darált szegfűszeg, s már kész is a dolog, ami hasonlítani fog az indonéz cigire, a híres kretekre. A többi hab a tortán. Mondjuk az a négy mázsa borízű alma, amit a héten szedünk össze Kása Gyuri kertjéből, s próbálkozunk valami calvados-utánzattal. Namármost a falu két pártra szakadt - régen. Bajszos, szakállas öregasszonyok szidták az embert, ha talicskán tolták haza az akkor még működő boltból és korcsmából. Igen, de nagyon szaporodtak az unokák, konstatálta Harcos, a séf. Asszony be sem teszi a lábát a korcsmába, nehogy megszólják, de úgy tűnik, hogy nagyon sok a köszvény, meg a reuma, meg az izületi megbetegedés, mert az asszonyok kilószámra vásárolták a sósborszeszes dianás cukrot. A rumot főzőrumként vették, hangosan karattyolták, hogy jönnek az unokák, és a pitéhez kell. Kifogyott a rumkészlet. Mari néninek nem is jutott. - „Adjon Lacikám barackpálinkát, az is jó lesz a süteménybe”, vágta át a gordiuszi csomót a bölcs asszony, szakállát, mely Kossuthéra hasonlított, selymesen megsimogatva.

BourbanDouglas és Itókfalva

Nincs mentálisan egészséges ember, csak rosszul diagnosztizált elmebeteg, mondta az utolsó orvosi kontrollján a korosodó prózaíró, és elindult Kisecset felé, ahol a málnapálinka megtéveszheti a legagyafúrtabb macit is, mert Romániát épp most kerítették be a medvék. A kétbodonyi kocsma üzenőfalán keresett magának bejárónőt, és meglepetésére, egy héten belül hatvan levelet kapott.

Az első delikvens maga jelentkezett. Dalolva lépett be a kertajtón, Morgenstern dalával.

A szőke parafadugót
lakktálca tükrözi.
Magát akkor se látja ott,
ha szeme van neki.
Azért nem, mert merőleges
a tükörkép felett.

Persze, ha ferde lenne, ez
egészen más eset.
Ember, ha visszatükröz egy...
egy... kb. Végtelen!
S derékszögben! - a helyzeted
nem lenne pont ilyen?

Fordította: Orbán Ottó

A jelentkező kopasz volt, nyakkendője takonyból, nadrágja térdből leszakadva, borostája negyednapos és feltehetően a Kapcarongya nevű bodonyi kocsmából tévedt ide árubemutatóra, és áthatóan pisiszagú volt. Szemlátomást nem értette, hogy miért nem őrá esett a választás. Ám Százszorszép (a korosodó prózaíró) és hevenyészett cimborái (Szivornya, Cicmarek, Bazalt - buta volt, mint a kő) Toddy szaletlijében kezdett neki az egész alakos, fürdőruhás jelentkezők kirostálásának, amit még a tokiói humánmenedzsment sem tud, csak Lángoscsillag: Százszorszép barátja. Az első körben kihullott a kemény mag, a BÉ-Közép, a visszeres dominánknak álcázott papírmaséfigurák, s a korosodó delnők java, a roma leszbikusok zöme. A meggyvízen nevelkedett törzsközönség Kiss Marit választotta. Mari dongalábú volt, fújta a spanyol és olasz társalgás első három leckéjét, anélkül, hogy felső fogsorral igazából rendelkezett volna, de hál istennek semmit nem hallott Johann Friedrich Hegelről, de Heinéről sem, aki azt mondta panaszosan élete utolsó éveiben, hogy eddig nagy német költő voltam, most meg csak egy szegény, beteg öreg zsidó. Az élet kontúrjai hirtelen kezdtek más jelentést hordozni. Így pl. a kert bevadult. Ki hitte volna, hogy a sose művelt, szikkadt, agyagos, kopár, tarackos föld, mely három OBI ásót térdre kényszerített, egyszer csak ontani kezdte a kabakosokat (tök, cukkini, pattiszon), de volt már zöld és fejtenivaló bab, s testesedni kezdtek a bajszos kukoricaszárak. Százszorszép akkor nyugodott meg igazán, amikor Mari a tojásgyümölcsre azt mondta, hogy csonthéjas termésű. Belekezdhetett ugyanis gondtalanul a posztmodernt maga után hagyó új, fikciós prózának, amit a degeneratív szemantikából ollózott ki, ugyanis az értelmiségiek körében nagyon elterjedt az a nézet, mely szerint a hieroglifák szemagrammák, azaz minden egyes szimbólum egész fogalmat jelöl, nem pedig fonogrammák, amelyek egy-egy hangot jelölnek, mint pl. a mi fonetikus ábécénk. A Krisztus utáni negyedik évszázadban a hieroglifakutatók a legtöbb szót szemagrammákkal jelölték, amit az egyiptomi írnokok rébuszalkalmazása tett lehetővé. Amikor idáig jutott, Mari épp szőnyeget porolt az udvaron, Százszorszép pedig virgoncan lesietett a pincébe a szivarnyirkosítójához, amelyet az általa termelt muskotály-dohány fermentálására alkalmazott és nagyot kortyintott saját kökénypálinkájából, amit az interneten sem lehetett 25 ezer forint alatt megkapni. Ám azt látta, hogy a barátjától, a bánatkertésztől kapott filoxéria előtti nohaboraiból minden pénteken hiányzik fél deci. Mari nevelése felölhetne egy újfajta nevelési regényt, de a második hónapban már elvált a máj a tüdőtől, azaz a posírozott tojást már nem tévesztette össze a mángolddal, vagy a rebarbarafőzelékkel. Kétszer pótolta Százszorszép ökológiailag tiszta úton (fél egészség - egy vizelet) pótolni a hiányt, de mindhiába, az a harmadik pénteki napon is hiányzott az üvegből. Tetemrehívás. Marinak azt kellett volna megválaszolnia, hogy miért hiányzik minden pénteki napon az ominózus traminis üvegből.

- Ó, hát azzal javítottam fel Ténsuram becsinált levesét a hétvégekre - mondta a tűzről pattant perszona (aki ebben a pillanatban egyben „non grata” is lett).

BorbanDouglas és a borszaporítás

A lényeg: a helyi éjszakai életet (Kis Mari) BorbanDouglas pezsgőben fürdeti, mert pezsgőügynök volt, a készlete rajtamaradt, hajnalonként pezsgőt hányt, és úgy megivott volna egy felest, az igazi páleszből.

Cicmarek, Szivornya és Toddy isznak a zengerájban (Toddy szaletlije) a Mari cipőjéből, aztán BorbanDöglessz kibont negyven pezsgőt és a meztelen Mari csobban a fürdőkádban. A hejehuja végén vissza akarják tölteni a pezsgőt az üvegekbe, de mire visszatöltik az üvegekbe, rájönnek, hogy 41 üveg telne meg vele, nem az eredeti 40. Marit nem lehet megvádolni kacérsággal, csak élveteg, s a pisi-kaki szex is ismeretlen falun, a 41. pezsgőt elviszik a kancellárnak

(kancigány = Kálmán) ajándékba. De a pezsgő csak szaporodik, mint UramJézus kenyérszaporítása, igaz ő a borkészítéshez vizet használt. Vannak még csodák Kisecseten. Már ha a félveséjű Marira gondolok. Az már a csodák birodalmába tartozik, hogy BorbanDöglessz, hogy magyarázza meg a szomszédjának, Kása Gyuri bácsinak, az ajándékkönyv (Agrippa: Titkos bölcselet) pecsétjét: „Balassagyarmati Börtön”.

BourbonDouglas és a beilleszkedés

A strapabíró ötvenes prózaírót befogadja a falu. Mindig talál a háza előtt egy-egy tököt, szatyornyi nyári almát és a cigányok tinorrú gombát hoznak neki. (Igaz, ő egy gitárral lepte meg őket, tokkal együtt) Az író szomszédjának az anyja meghal. Az író, aki már mindenkijét elvesztette (apa, anya, testvér, feleség, két gyerek) nem tud megnyugodni, mert tart attól, hogy a szomszéd felköti magát. Színpadi előadást szervez: Az ügynök halála. Eleinte Toddy pontosan jelentkezett a próbákon és az Elektrolux is beszállt a szponzorálásba. Ám Toddy skizofrén volt, két flaska bor után multimilliomos múltjáról beszélt. Az első előadáson Toddy talajrészeg volt, úgy bukdácsolt a színpadon, mint böjti szél a kéményben. Ahelyett, hogy porszívókat igyekezett rátukmálni a nézőkre, azt kiabálta, hogy nem szorul ügynöki munkára. A porszívókkal megdobálta a nézőket. A rendőrség közigazgatási eljárás keretében vizsgálja az esetet.

BourbanDouglas és az itókfalvi babona

Nem lehetünk elég óvatosak. Ha az ember csak élete alkonyán nem téveszt össze egy barátságos kézfogást egy gyilkossági kísérlettel, akkor jobb, ha az előjeleket figyelembe vesszük.

A magyarországi babonakínálat eddig is széles volt: televíziós távgyógyítás, horoszkópkészítők, antropozófia, mágusképzők, rontáslevétel, grafológia, druidaképzés, sámánfőzet a konyhában, Boszorka.com, és mágusok szövetsége (külön a fehér - külön a fekete mágia!).

Én eddig is tudtam, hogy baja van a tehénnek, Kisecseten mihelyst a bőrét megláttam a padláson, de most alaposabban utánanézhetek a csodás előjeleknek és más mágikus praktikáknak. Egyfajta babonaszertár jelent meg: az nincs benne, hogy mit is jelent, ha a kivégzőosztag újratölt, de praktikus útmutatót kínál annak, aki Magas-Szváziföldön krokodilusba lép, vagy meglátogatja a holdbéli nyúl.

A 270 oldalas lexikon még az egyszeri gengszteren is segít, aki már akkor rosszul alszik, ha nem tudja pontosan, hogy másnap hova tör be. Hiszen autodidakta az, aki önmagától marha. Ezt nem mondja meg a lexikon, de csodavilágában rengeteg jelzést kapunk. A lexikon ábécésorrendben sorolja fel a babonákat, az európai példákat számos keleti, univerzális példázat egészíti ki. A lektornak arra is gondja volt, hogy az eredetileg német forrásanyagból származó hiedelmeket magyar és erdélyi példákkal egészítse ki.

A zöldcsütörtökön szedett csalán megvéd a pénztelenségtől. Ezzel a csalán jótékony hatásait messze nem merítettük ki. Egy svájci hagyomány szerint a Reuss völgyében azt mondta egy vándordiák: „Ha tudnák az emberek, mire való a csalángyökér, akkor volna elegendő pénzük.” Nyomban felajánlottak neki 200 frankot a titokért cserébe, de a diák nem állt kötélnek, hanem megőrizte titkát. No ja, a babona az élet költészete - mondta Goethe.

Ebben a világban annyiszor tanácsos enni, ahányszor a disznó reggel röffent. A beteghez üvegen keresztül szólnak, az achátot nyelv alá helyezve szomjat oltanak. Advent körül különösen vigyázni kell, mert útra kelnek a koboldok, manók, pánok és lidércek. Kísértetkutya és adventi malac leselkedik a látogatókra.

A boszorkányok a harangozás elől az állatok hajlékába menekülnek. A fa hasadékába rejtett áfonya gazdag szüretet ígér. Kilenc sírról hozott föld gyógyítja az impotenciát, talált ezüst a szárazvészt. Kalotaszegen holdfogyatkozáskor kökénybor tövisével átszúrt bogarat törnek újholdkor és teszik a legény pálinkájába. Szerszámot nem raknak ágyra, mert „elalszik”.

Nevezetes állat a szalamandra, a denevér megeszi a kürtőben lógó szalonnát, a tövisszúró gébics pedig mindig kilenc állatot öl meg és szúr fel, mielőtt hozzálátna az evéshez. Aki február vége előtt olvassa el ezt a cikket, annak hosszú és gazdag élete lesz, nem bántja a famacska, morgóegér és a legveszedelmesebb állat, a sírdisznó. Gyermekeit boldognak látja, nem bántja őket soha a pócegér, se a tündérmacska.

Szépségünket - egy vend népszokás szerint - úgy növelhetjük, hogy egy hónapig a nemi szervünk tájékán almát kell hordanunk. A másnaposság ellen is a babona kínál menedéket: ametisztet kell viselnünk. A görög améthüsztosz jelentése: „nem mámoros”. Eduard Mörike szerint „azért viselik oly szívesen világi és egyházi urak az ujjukon, mert a bornak nehéz gőzét a fejükből kiűzi, mert már kezdettől az ellen hat, hogy az enyhe spicc a lelket megérintse.”

Az előjeleket fontos értelmezni. Egy bajor falu öreg pásztora, Martin, a napóleoni háborúk idején homokot szórt a padlóra, berajzolta a városokat: Bern, München, Drezda stb. Leült a kemencepadkára és éjfélig várt. Egy sereg fehéregér menetelt át a homokon, mintha katonák lennének. Az embereknek elmesélte, merre mentek az egerek, és tavasszal a franciák valóban a megjósolt módon távoztak.

BourbonDouglas és az itókfalvi jegyző

Nem derült ki, hogy teljesen őrült volt, aki tisztának tettette magát, vagy tisztára őrült volt, vagy teljesen őrült volt, de voltak tiszta pillanatai. Mindenesetre állandóan evett, mint egy herélt pej, kukoricát, melynek maradványai, mint arany fogtömések csillogtak nyálas szájában, melyben még a Sztalintól tanult kaukázusi diaimat (dialektikus materializmus) fogalmai keveredtek össze közigazgatási, rosszul megemésztett hablattyal. Igazából az volt a titka, hogy azt hitte: Seherezádé a Harvardra járt. És megesküdött volna, hogy nincsen az apja nevén. Beszélgetni olyan reménytelen volt vele, mint horgászni egy halottal.

Kisecseti lakcímkártyám miatt kerestem fel. Közölte, kell a tulajdonos is hozzá, hisz én csak haszonélvező vagyok. Ok, legközelebb Bálinttal mentem, ő volt az illetékes. A közjegyző úr elfelejtethette, hogy miért jöttünk, és huszonöt perces nagy tirádájában, mely hangvételében Tiborc panaszára emlékeztetett, sírt, rimánkodott, könyörgött, zsarolással próbálkozott: azt akarta elérni, hogy Bálint kapcsoltassa ki a vizet és az áramot a házban. A lakcímkártyát azonnal elfelejtette. Jászai Mari-díjas alakítás volt, szerintem azt hihette, a Nógrád megyei gyámügyön van. Gondoltam, jönnek érte a mentők a kényszerzubbonnyal, így aztán türelmesen vártunk az ápolókra. A lakcímkártyáról letettem. A Lipót-mezei intézetbe vitték, hordágyon. Mielőtt becsukódott volna a furgon ajtaja, még hallottam hörgését: „A vizet és az áramot azonnal kikapcsoltatni.”

De azért megnyugodtam: „az „Ügy” jó kezekbe került.

BourbonDouglas és az itókfalvi bolond báró

A falu bolondja Kisecseten nem egy szociálisan hátrányos helyzetű mongolidióta, akit sajnálni kell, hanem egy egyetemi tanár (életében összesen hat diákja volt Kamerunból) és egy számára hálás témát variált éveken keresztült tantárgy gyanánt: a törzsfőnök szerepe a dobnál. A bárót, aki nem is volt báró, csak magáról hazudta azt, Judit nevű felesége (ha a butaság rosszindulattal párosul: kő kövön nem marad - Karinthy) alázta le nap, mint nap, pl. olykor, ha a báró a konyhában váratlanul a tüneményesen buta Judit asszonyt hátulról szólítva meg, mintegy megijesztette őt. Ekkoron a báró olyan ledorongolásokat kapott, melyek hangnemükből fakadóan a kétbodonyi kocsmáig vitték a báró megalapozottan ocsmány hírét. (Két kilométer szélcsendes időben.) Ő volt az egyetlen a faluban, aki leköpdöste a kerítés mögötti, tehetetlen kutyákat, és tudományos életművét betetőzve meg akarta írni a szarás világtörténelmét. Páratlanul buta, ocsmány s visszataszító alak volt. Agya, mint egy mogyoró, de nem olyan barázdált. Kövér, hernyóra hajazó alakját olyan ruhákból állította össze, amelyeket még Torgyán Józsi is kihajigált már, kivéve az elegáns fehér cipőt. Ocsmányabb volt a legutolsó cigány kóklernél is. Fellélegeztünk, amikor elhagyta a falut. Azt hazudta, hogy Gyulára megy gyógyfürdőre. Én azonban tudtam, hogy a Donnert cirkuszhoz jelentkezik hintáslegénynek. Két hét múlva bukkant fel a faluban. Ez a fertelmesen ronda ganaj furán nézett ki. Karja a térde alá lógott. - Mi történt - kérdeztem.

- Hintáslegény helyett csimpánznak vettek fel - legyintett szomorúan.

BourbonDouglas és az ősz

Forr a bor, mint Móricz Zsigmond regényében

Miközben a neves, kisecseti, strapabíró prózaírót teljesen alaptalanul elvitték a festői Rétság, a rendőrségi kihallgatóbázisra a golyóállómellénybe öltözött kommandósok, házkutatási engedély nélkül a rendőrök, közben kurvára unatkozott, azon meditált, hogy a délelőtti rendőr, aki két írógépet is hozott neki Grazból, s ő is rendőr volt, nem dugott el valahol a malacól környékén korábban egy Kalasnyikovot, és hogy megtalálja-e az umlautos a mellett a normál á-t a gépen, akárcsak egy Mozart motettában, mert tiltakozott, hogy 12-én nem kapta meg a nyugdíját (hisz ezzel lehet legjobban felizgatni egy nyugdíjast), vélvén, hogy ezt ugyanúgy elsikkasztotta a kisecseti postakocsis, a Patika, mint a másik 900 000-ret, s az író TeleBank, és bankkártya pinkódját, ami még a rendőrségi kutatás révén sem került elő, tehát lehetett arra számítani, hogy Patika ezt is elsikkasztotta s el is költi BourbonDouglessz nyögdíját. Örömmel tudta meg a rendőrségi nyilvántartásból, hogy hivatalosan büntetlen előéletű. Ezt a totális félreértést azonban egy jogi rés révén érte el, a szolnoki csinos bírónő, ki legalább olyan szép volt, mint az író ellen korábban beadott vádirata a szolnoki ügyészségen, de arra nem gondolt a csinos fruska, hogy a rendőrségi kihallgatásokra beidéző levelekből az író papírcsákókat hajtogatott és hagyta a tarjagosba a felszólításokat. Ez lett a nyeresége, mert így az ügy úgy került a bíróságra, hogy előtte a neves írót ki sem hallgathatták a rendőrök, ezért tehát esélyt sem kaptak rá, hogy bármilyen nyilvántartásba bevegyék. BourbanDouglessz szeretett royalflössre még két lapot kérni. Rétságon azonban lefényképezték, de előtte megkérdezte a fotóst, akivel söröznie szokott a kétbodonyi kocsmában, hogy mosolyogjon-e? BourbanDouglessz csak a pénznek tűnő tárgyaihoz szeretett volna hozzájutni, ami 12-én megillette volna, az igazi bűnügyet a posta követte el, mert az adott napon nem adta át a pénzt neki. Az írón erőt vett a bánat. Ezt ismerjük. Csüggeteg lett, és szomorú, és a halkan elsírdogálta magát az államháztartási reform folytatásán. Na, innentől úgy érezte magát, mint Jean Paul Belmondo, a Szabad-

lábon Velencében c. filmben, élt a hedonizmusnak, s az örömtelen mának. Az unalmas hétköznapokban, a Bükk és Börzsöny közti Cserhátban az író csipkebogyót, galagonyát, kökényt, szedret és berkenyét szedett az ősborókásban, amiből a borovicska is készül, már ha nem a lengyel maffia májerei állítják elő faszeszből. A tökök szépen értek, a dió hullani kezdett, a kínai kel bokrosodott, mint a magyar miniszterelnök körül folyó skizofrénvita. Az ősz egy zsákfalu életében lényegében más, mint az elmúlás, még akkor is, ha az ember szorongásgátlókra iszik, vagy nyom egy erősebb cuccost, mint a kisecseti postáskisasszony, akin jól láthatóak voltak a kék hajnalka néven számon tartott tetrahidrklorid hallucinogén hatásai, melyet nemcsak a rendőrségi nyilvántartásban szerepeltetnek, de szerepel a pszichotrop hivatalos anyagok listáján, igaz a jogalkotók és a bűnüldözők csacska módon elfelejtették betiltani, de hát lári-fári, ahogy a másik őrült magyar miniszterelnök mondaná. A böszme kanördög. A vadegerit neki!

Az ősz különösen szép itt e kies faluban. Hisz nyár dereka óta a férfinép mást sem csinál, mint vödörrel a kezében gyümölcsfák után és alatt (ahogy Arany János mondaná a Margitszigeten: **Hölgyek alatt**, koslat, lófrál, szedi a hullásgyümölcsöt, mert az megyen a cefrébe, s abból lesz a pálesz (pályinka). Igenám, de azt nemcsak kevergetni kell, hanem kóstolgatni is, nehogy az erjedés ecetesedéssé váljon, mert akkor oda az a hektó pálinka, amit egy derék férfi Kisecseten egy év alatt betermel. Közben végére értünk a meggy és a ribizliboroknak is, a bátrabbak próbálkoztak a murcival, a máslaggal, vagy máslással, de mondhatom, hogy hat liter után nincs rosszabb, mintha az emberben forr ki bor, ehhez képest még a pokol is csak egy egyszerű szénégető. Szüret van Kisecseten. Részeg az egész falu, kivétel MásaKása szarkeverőt, impotens rumoshordót, akinek halálfélelme lett (joggal, mert baráti látogatásán, melyet Bourban-Douglessz házában tett, egy liter rum megivása után elővett egy viperát) - tanú rá Dody, aki jelen volt e jeles eseményen, s a rendőrségen is tanúsíthatja, hogy a védtelen íróra az őrült szomszéd, a degenerált faszkalap MásaGyuri betiltott fegyverrel támadt - amivel agyon is lehet verni egy embert, be is tiltották, örülhetett, hogy életben maradt, majd megeszi a kutyája, mert ez a fostalicska fasztarisznya még a saját kutyájától is fél. No, nem a megbánás miatt nem rúg be a Másа Gyuri naponta kétszer, ahogy két évtizede szokta, hanem, mert ottfogta a balassagyarmati pszichiátria. Nem is ez a baj, hanem az, hogy elengedték. Közben más bajok is keletkeztek a faluban. Cigány Kálmánt, és Cigány Bélát a szociális segély kifizetése napján otthagyta mindkét asszony, a két feleség. Köd előttük, köd utánuk. Elkeseredettségében a két magányos férfi pohárhoz nyúlt. Barbiturátra veresbor. Összevesztek a masinán, aminek itt sparhelt (spórhelt a neve), hívják ugyan masinának is, meg, amin lehet. Nem is lehet tudni, hogy igazából mi történt, mert az egyiket a mentő, a másikat a rendőrök vitték el. Igazából csak akkor nyugszunk meg, amikor MásaGyurit kiengedik az Elmebetegek Szociális otthonából, mert akkor tudja csak megmondani, hogy a Kálmán, vagy a Béla került-e oda, már ha addig nem végez a baromkanördöggel egy szociálisan és mentálisan fogékony ápoló hallgatva az euthanázia mellett felhozott érvekre, mert csak így lábolhatunk ki az őszből, s mehetünk vidoran a télbe, amikor is jönnek a forralt borok és a reggeli rumoskávék.

BourbanDougleas és az itókfalvai tavasz

BorbanDouglas-re gyanakodni kezdett az itókfalvi intelligencia. Naponta jöttek érte a rendőrök. Ez persze nem lett volna baj, hisz az itókfalvai, mértéktartó, de úrhatnám közönség elvetemült postarablóként fogadta a roggyant prózaírót (Sztalin is postarablással kezdte), de az igazi értetlenség csak fokozódott, mert a rendőrök minden alkalommal haza is hozták. Ezt már nem tudták megemészteni. A korosodó prózaíró hallgatott. Hisz jóformán ebből élt.

Lassan tavaszodott ki a felvidéken, hisz Bourban alig félórányira lakott Balassagyarmattól, mely egyben határátkelő is Szlovákia felé. Az elhúzódó tavasz megviselte lelkileg is. Árvíz, belvíz nem fenyegette, noha a kertje végében futó kétbodonyi patak egyszer már elsöpörte a régi fahidat, de a község újakat csináltatott vasbetonból. Nógrádban a télen medve bukkant fel, de farkasok nem voltak. Pitiáner tolvajok viszont igen. El-elloptak egy-egy régi vasajtót egy elhagyott présházról és eladták a fémbegyűjtő telepeken. Aztán este jött a dáridó. Amikor a kertben virágzani kezdett a mogyoró és rügyeivel előhozakodott az orgona, már látszott, hogy a kerti munkát nem lehet halogatni. Először a terepet kellett megtisztítani a tavaly levágott gallydaraboktól, majd ásni, és ásni, rendületlenül. Hogy az esték se vesszenek kárba, palántákat nevelt. Lámpafénynél, este, a konyhában írta fel gépelve a kilyuggatott tejfölöspoharakra az elvetett növény nevét. Hogy a végén meg is ismerje, hisz a mángold és a kínai kel, míg el nem érik kifejlett alakjukat, összetéveszthetők. Ilyen tévedés már megesett vele Szolnokon korábban. Egy sor levelet tépkedett le egy agresszíven nyomuló növényről, mert azt, hitte, hogy újzélandi spenót. Egy adagot megtartott magának. El is készítette magának, de a többit el-ajándékozta. Jóízűen falta be a zsenge spenótot (fokhagymásan), s a következő héten derült csak ki, hogy kukoricapalánták leveleit ismerte félre. Innen is látható, hogy a kertészet közel jár az alkímiához. A hagyományos kerti vetemények mellé rendelt egy csomó egzotikus magot is: orosz tárkonyt, goji-bogyót, mézalmát, áfonyát, szedret, dohányt, télálló citromot, szilva-datolyát. A dohány sajnos nem az őshonos magyar muskotálydohány volt, mert azt elvitte a filoxéra már a tizenkilencedik században, hanem virginiai dohány. De nagy reményekkel kecsegtetett. A palántásládákba karalábé, paprika, paradicsom, padlizsán, uborka, tök, snidling, metélő fokhagyma, uborka került. Eleinte, míg a fűtési szezon abba nem maradt, esténként behozta a palántanevelő ládákat a meleg szobába. Aztán figyelte a meteorológiai jelentéseket és csak akkor kerültek vissza a palánták a melegre, ha talajmenti fagyokat mondott a rádió. A szomszéd, MásaGyuri, naponta átjött, hogy lássa, hogy halad az író a kerttel. Próbálta lebeszélni a kertészkedésről. Azt mondta, hogy semmire nem való a föld. Ebben természetesen nem volt igaza, az viszont az érem másik oldala, hogy a brokkolival itt, a Börzsöny és a Bükk közt hiábavaló kísérletezni, ahogy az öreg Pádár mondaná (akinek úgy lett meg a nyolc általános, hogy ötször járta az elsőt, és háromszor a másodikat, hogy *„üres szalmát hiába cséplünk.”*) A szomszéd naponta jelentkezett. Olyan tünetekkel állított be, melyet az orvoscsaládból származó Bourban nem hagyhatott szó nélkül. Megnézte a vércukrát és a vérnyomását. Borzasztó értékek jöttek ki. Fejben átgondolta a szomszéd életmódját: napi két üveg rum, két liter bor, s 16 óra a számítógép előtt, semmi mozgás, de láncdohányzás igen. Ekkor ajánlotta fel Bourban, hogy sétáljanak át naponta kétszer a kétbodonyi kocsmába. Bedobnak egy-egy deci vörösbort és aztán uzsgyé haza. Az első sétafika előtt ott szobrozott a szomszéd háza előtt, aki a megbeszélt időben kiállt a furgonjával, és odaszólt az írónak, hogy „csak nem képzeled, hogy gyalog megyünk”. Az író ledermedt. MásaGyuri szomszéd legközelebbi látogatása három nap múlva következett be. Az író Toddynak töltögetett a konyhában. MásaGyurin nem látszott meg az egy üveg rum, és a két liter bor. Az író újabb palack rumot bontott és töltögetett szaporán, ekkor a kedves szomszéd, MásaGyuri elővette a halálosztó fegyverét. Ennek láttán Toddy szomszéd nekiszaladt fejjel a kerti üvegajtónak, és összeesett. Bourban viszont udvariasan kitessékelte a fura szerszámot birtokló, szomszédolni vágyó Gyurit. Reggel aztán mentősivításra ébredt: MásaGyurit vitték el a mentők, csak kezet tudott még fogni a matracon vele. Agyvérzés. Két-szer látogatta meg Másа szomszédot a kórházban. Nagyon lefogyott, de a konok és gonosz emberek élniakarása dolgozott benne¸ - felépül - gondolta az író. Végül a Másа szomszédot néhány hónap után haza is engedték. Egy darabig csend volt, de aztán újra csörömpölni kezdtek nála az üvegek, és csak a dohányosok reggeli köhögése hallatszott reggelenként, ami felért egy halálhörgéssel.

A kisecseti föld furán viselkedik. Ha megázik, kész pocsolya, csak csúszkál rajta az ember, de ha kiszárad, olyan kemény, mint a beton. Ennek tudtában, az író, mint egy lovagregény hőse,

nekiállt csákánnyal a földnek, hogyaszongya: vet. Hajnali négykor kelt. Vetett négy zacskó korai zöldborsót („Rajnai törpe”), és négyet cukorborsóból. Ennek a héját is meg lehet enni. Került a földbe fokhagyma, répa, fehérrépa, pasztinák, spenót, eper. Éjjelente meg ragasztgatta a kilyuggatott tejfölöspoharakra, hogy „orosz tárkony”, bazsalikom, menta, citromfű, stb. Ez két napig ment. Közben a földről el kellett takarítania azokat a terméskövеket, amiket a volt tulaj otthagyott. A második nap estéjén egy termetesebb darabra akadt az író, de nem volt különösebben problémázó alkat, felemelte a követ és bevágta a pincébe. Közben akkorát reccsent a dereka, hogy azt hitte, hogy eltört. Lábra nem is tudott állni, négykézláb mászott be az ágyba, ott aztán elájult és 48 órát aludt egyfolytában. A harmadik nap reggelén szólt a telefonja, de mire ki tudott kászálódni az ágyból, a telefon már nem jelzett. Tanult a maga kárán. Innentől kezdve délelőtt mocorgott a kertben. Szélkakast és csapadékmérőt szerelt. S csak délután kertészkedett, by light. Ez bejött. Aztán felbukkant az író barátja Ceglédről. Pemete sokra vitte, de el is bukta. Volt fönn, és lenn. Ismerte még az író szüleit is, nővérének udvarolt. Mindketten jártak a szegedi főiskolára, egyszóval gyermekkori cimborák voltak. Mindig a sajtóban dolgozott. Korán lett önálló újságja, majd a legnagyobb köztelevízió legfontosabb hírműsorának kommentátora volt. Előállt egy regénnyel. Az író belefeledkezett az olvasásba, mert az a hetvenes-nyolcvanas évek Ceglédjéről szólt, olyan szereplőkkel, kiket az író személyesen is ismert. Közben penig igen sokat gondolt egy ceglédi kislányra és egy kicsit eltévedt az emlékekben. Ezt újra mentőautó szirénázása zavarta meg. MásaGyurihoz jött a mentő. Infarktus.

Ekkor értette meg az író, hogy aki mindenáron meg akar halni, azt egy komplex orvosi intézet sem mentheti meg, bentlakással sem. Jut eszébe az írónak ekkor, holnap odébb kell tenni a napra az uborkapalánták hajtatóládáját, hisz az Élet él és élni akar, ahogy ezt Ady kollega írta.

BourbanDouglas palántát nevel
és nem nézi a „San Francisco utcáin”-t

„Az ember végül homokos,
szomorú, vizes síkra ér,
szétnéz merengve és okos
fejével biccent, nem remél.”

József Attila

A kertész teljesen a természet foglya. Márciusban mindennap esett, áprilisban viszont egy szem sem. Márciusban a gépek nem is tudtak a földekre rámenni, minden késik, családom megszokta, hogy „felszabadulásunk ünnepére” április negyedikén krumplit vet, május elsején meg kukoricát. Az itókfalvai kertek és földek még jelenleg bevetetlenek. Elvileg lehetséges előre nevelt palántákkal dolgozni, ami majd a fagyosszentek után kerül végleges helyére (Szervác, Pongrác, Bonifác), de egy paланta ára 200 forint. Az ember elgondolkozik. Az itteni emberek többsége kb. 20 ezerből vegetál, nem eszik mindennap, nincs tüzelője, árama és vize. Se vetőmagra, se vízre, sem kerti szerszámokra nem telik. De már nem is értenek a kertműveléshez. A bánatkertész szabadföldi kertész. Nincs fóliaágya, tehát nem előzheti meg a természetet. Lehetne, mert a szentesi korai karalábét megfelelő klíma esetén már januárban palántázni lehetne melegágyban. Amikor meg a borsót és zöldségmagokat (répa, fehérrépa, pasztinák, metélőpetrezselyem) vetni lehetett volna, még hó állt a kerteken és keményen fagyott éjszakánként. A szárazság aztán kihat más dolgokra is és megkeseríti a bánatkertész életét. Lehetne elvileg szivattyúval öntözni a kert fúrt kútjából, de az a szárazság miatt nem ad elég vizet. Vezetékes

vízzel locsolni pedig anyagi öngyilkosság. Egy káposzta felneveléséhez pl. egy köbméter víz kell. Sakk-matt. Az idő hideg. Mint minden koránkelő ember tudja, hogy hajnalban dér van még, ez egyfelől jó, mert felér egy negyed locsolással, ugyanakkor a hideg lassítja a palánta növekedését.

A bánatkertész tíz évet húzott le a romaoktatásban - önként - és utána is olvasott a dolgoknak. Tanított cigányokat általános iskolában is, de érettségit, szakmát adó középiskolában is. Ezért Itókfalva páriáit (az ott élő két cigány családot) nemhogy előítéletekkel kezelte, hanem igyekezett nekik munkát adni, kávét, cigit, pénzt, ruhát, gitárt stb. Eleinte ők is nagyon kedvesen kezdték. Az író egy falunapon azzal utasította vissza őzpörköltjét, hogy hangosan odaszólt a papnak, hogy „még nem süllyedtem olyan mélyre, hogy cigányok elől egyem el a húst". Így aztán reggelente fel-feltünedeztek az író háza táján. Baleknak nézték az első telét a hegyekben töltő írót és tüsténkedtek a reggeli begyújtással. Az író hagyta. Aztán barátnője is bevonta őket a kerti munkákba és fizetett érte becsülettel. Mikor már a kert és a földek fel voltak szántva, tárcsázva, ásva, az első vetés is megtörtént, a palánták nőttek, de kiültetni még nem lehetett őket: elfogyott a munka. Ez nem zavarta őket, jöttek rendületlenül. Előleget kértek, hogy majd ledolgozzák. Az író adott. Aztán pénze fogytán, reggel el-elküldte Bélát (ki valaha nehézsúlyú ökölvívó volt) bevásárolni. Béla két alkalommal nem tudott a pénzzel elszámolni. Harmadszorra is ez történt. Béla útnak eredt fél nyolckor, hogy a romhányi vetőmagboltból vetőkrumplit, és dughagymát hozzon. Fél kettőre ért az íróhoz, a lépcsőn összeesett, és azt mondta, nem hoztam semmit és te tartozol nekem négy ezer forinttal. Látszott rajta, hogy nagyon erős, és, hogy kórházban a helye. Az író a nagybaltával harminc méteren át kergette a nyílt utcán. Egyszer sikerült is lemetélnie Béla ujjaiból párat. Majd kihívta a rendőrséget. Mindkettejüket a rétsági kapitányságra vitték. Jegyzőkönyv, stb. Béla ellen a vádból sikkasztás lett, s vitték tovább a váci börtönbe, az írót hazahozták. Baltáról nem esett szó. Otthon aztán az író írt még egy feljelentést dühében, miszerint az ingyenesen, közgyógyellátására kapott pszichotróp szereket Béla három ezer forintért árulja Mása Klári (Hogyrázdki Klári) művésznőnek. Gyógyszervisszaélés. Bűntény.

BourbonDouglas és a kalamajka

A kötelező eboltás a falu minden ebe után hétezerötszáz forintot tett ki, s a szegény itókfalvai nép bizony megrettene. Csoda, hogy chip macskák fülébe nem került. Toddy pl. eladta a kecskéit, mondván, nem várja meg, hogy azokat is „csippel" lássák el, s magának csak egy szép, lámpásos homlokú lovat, a Rárót tartotta meg. Csuda egy jószág volt, hisz gazdájának arra a kérdésére, hogy „hány icce bort ittam meg, kedves lovam?", annyit emelintett, kaszált az első bal lábával, amennyit a gazdája megivott. Sátoros ünnepek táján, amikor a közmunka szünetelt, egész gödröket vagdosott ki a patájával az aszfaltból, amit a buszsofőrök nem is győztek jelenteni a közútfenntartási társaságnak. Az idő májusban nagyon változékonnyá vált, minden másnap esett, ami jó a zöldborsónak, de rossz minden gombás fertőzésre hajlamos kultúrnövényre.

Az itókfalvi polgármesterasszony egy döglődő, elütött kismacskát látott a háza előtt. A tűzrőlpattantság megléte mellett más jó nem volt elmondható az alulinformált közpolitikusról. Felhívta helyette a falugondnokot, Vajnai Bélát, hogy intézkedjen. Béla látott már éjjeli őrt nappal meghalni, s biztos, ami biztos, felhívta egy állatorvos haverját, hogy most aztán mi a teendő? Az meg szakszerűen azt válaszolta, hogy a cicát minél előbb meg kell szabadítani az értelmetlen szenvedéstől. Béla hozta a baltát és intézkedett szakszerűen. Ám a polgármesternő azonnal feljelentette alkalmazottját állatkínzás miatt. Mire a korosodó BourbanDouglas, az író

a községháza elé ért, annyi rendőrautót látott, hogy azt hitte, Al Capone feltámadt. Kihallgatása a legközelebbi rendőrőrsön négy kerek órába telt. Akár egy anyagyilkosé. Másnap az író megkereste a falugondnokot. Két mondatot mondott neki. Az egyik az volt, hogy a probléma nem kerül a balassagyarmati ügyészségre, és elmarad a vádemelés. Ugyanakkor azt is hozzátette, hogy nem a megfelelő célszemélyt ütötte agyon (mármint a polgármesternő). Ugyanakkor a szomszéd faluban, melynek neve vala Borissza, egy ember, aki kamerával figyeltette környezetét, feljelentette szomszédját, hogy az nem az európai szabványnak megfelelő négy méteres láncon tartotta kutyáját, hanem csak három és fél méteresen. Ugyanaz a cirkusz. Persze azóta is találgatják Borissza falu lakói, hogy a szomszéd hogyan számolhatott ilyen akkurát. Hisz ez olyan csuda talentum, mint Odüsszeusz, aki kiszámolta, hogy mekkora is legyen a faló, hogy még beférhessen a trójai kapuk közt. Fel volt adva a lecke rendesen. Azóta Itókfalvát Macskafalunak nevezék, Borissza falvát meg Kutyafalvának. De fölfordula minden.

Vala penig abban az időben igen nagy Veszedelem, melynek neve görvélykór. Kiben sokan gyötrődének, mert nem tudják vala annak gyógyító írját. Vala pedig akkor egy írástudó doctor, BourbanDouglessz, ki medikámentokon iskoládzódott vala, s kotyvaszta nehány Miskulenciát, hogy a görvélykór erejét elakassza. S meggyógyulának azok, s nem volt többé szükség Írástudó Doktorra, sőt bevádolának, mert micsodás Medikámentumot adtál a görvélykórosoknak, hogy azok felkelének és járnak. Mert ugyan kigyógyítottál 200 görvélykórost, de elvetted 2000 farizeus kenyerét, akik ugyan nem gyógyítottak, de éhen veszének vala. Sokan vannak a görvélykórosok, de ugyanannyian vannak a farizeusok, kik abból élnek, hogy megpróbálának gyógyítani. S ha meggyógyulnak a görvélykórosok, megpusztulnak a farizeusok.

A kiknek szemei vagynak, lássák.

BourbonDouglas és a kettészakadtság

Magyarország szétszakadt.

Nem tudom, mit látni a sötétített Mercedesek ablakaiból, de azt hiszem semmit nem láthatni a mélyszegénységben élőkből. Márpedig ők vannak többen. Itókfalvi kertem gondozásához kértem és kaptam segítséget egy Éva nevű hölgytől, kinek kora megállapíthatatlan volt. Elöl pusztán két metszőfoga van és mindig a saját szerszámaival dolgozik nálam, akkor, amikor nem a kecskéit feji. Éppúgy lehet negyvenéves, mint hatvan. Szorgalmas és becsületes lélek. Néha cukrot kér, kicsi lisztet, vagy kávét. Ötszáz forint az órabére, akkor is, ha ás, akkor is, ha gyomlál. Mindig megkérdezi, hogy mikor jöhet legközelebb. Tulajdonképp ő a takarítónőm is. A takarítás mindig hétvégén történik nálam, akármekkora kuplerájt csinálok, mint megrögzött agglegény a héten. Mivel a szivattyúm elromlott, ezért a növényeim gondozásául szolgáló vizet vizeskannával oldom meg, a vizet a fürdőszobából engedem a kannákba. Ez sok porral, piszokkal jár. Ha ehhez még hozzáadjuk a kutyám viselt dolgait, akkor könnyen belátható, hogy akár naponta is lehetne nálam takarítani. Tiszaburán edződtem, s azt hittem, hogy már nem érhet meglepetés, azóta, hogy ott egy évet tanárként lehúztam egy fűtetlen és áram nélküli lakásban. A nálam dolgozó Évának sincs vize, de árama sem. Mobiltelefonja az van, de hogy hogyan töltheti, azt el sem tudom, merem képzelni. Tulajdonképpen úgy dolgozik nálam, mint egy férfiak által áhított „női kéz”. Ám a fürdőszoba az mindig elmaradt. Ezért megkértem a negyedik alkalommal, hogy azt is pucolja ki. A lánya vállalta herold szerepét, aki a fülembe súgta, hogy az édesanyja, Éva, nem ismeri az angol vécét. Az itteni lakosok, már, aki még nem részeg, az csigákat gyűjt, leadja őket és várja, míg kifizetik, de erre néha hetekig várni kell. Jobb híján aztán levendulát szednek, meg gombásznak. Mivel pénzük nincs kiváltani az őstermelői engedélyt, ezért a balassagyarmati piac helyett helyben próbálják eladni az itteni

lakosoknak a pereszkét, vagy tinorrút, kilóját háromezer forintért. Hogy aztán elkel-e, az bizalmi kérdés. A vendégeim, ha megmondom nekik, hogy cigányoktól való a gomba, halálsápadtan eltolják maguk elől az ételt. A romaprogram régóta cigányúton van, azt láthatja mindenki, s most elgondolkodhatunk azon is, hogy Margit holland királynő miért a kétes Farkas Flóriánt fogadta, és nem Schmidt Pált, vagy Szilvássy Györgyöt. Gondolkodom egy éhséglázadáson. Nem tartok se puskát, se más hatlövetűt, de azt hiszem a küszöbén állunk. Svédországról sem hittem két hete, hogy zavargások lehetnek náluk. Megoldáson nem töröm a fejem. Salgótarjánban voltam író-olvasó találkozón, onnan stoppal jöttem egy közeli barátommal. Ekkor már a huszadik kérvényt írtam meg romáknak, a kérésükre, a miniszterelnöki hivatalnak, hogy kapcsolják vissza az áramot, de az első részszámla is kétszer akkora összeg, mint a havi szociális segély. Úgy vélem megpróbáltam megérteni ezt a világot, s itt most nem a filozófiából szerzett doktorimra gondolok, hisz végig sem csináltam a három évet, a doktori bizottság engedélyével szereztem, 1983-ban. Ám soha nem tanultam annyit, amennyit azóta töprengek, amióta megtaláltam barátom levágott kezét egy nejlonzacskóban, itókfalvi lakásom kilincsére akasztva.

BourbonDouglas és a kánikula

Jelenleg árnyékban 33 fok van (Celsius), s az egész országra nézve hőségriasztást írt ki az országos tiszti főorvos. Az ózonréteg miatt nem tanácsos napon lenni délelőtt 11 és délután három közt. A hőség elől alig van menekvés. Hőgutát ritkán kap itt valaki, aki helybeli, már ismeri a dörgést. A Bükk és a Börzsöny közt lévő Itókfalva télen fagyzug, de nyáron a lennülő medencében megszorul a meleg. Elviselhető az idő reggel kilencig, és este hét után. Izgalmat csak egy-egy rendszeresen visszatérő áramszünet jelent. A kertben virágzik a levendula és a tök is (csak nehogy bakvirág legyen, ahogy a falubeliek mondják) most „fedezik fel” sok helyt, készítenek belőle csokoládét, meg szörpöt is. Mi a molyok ellen használjuk. Kétes sikerrel. Kilenc sor zöldborsóval könnyen veszi az ember az akadályokat, én locsolnám, de Toddy szomszéd, aki most jött meg Balassagyarmatról egy rekesz sörrel, azt mondja, hogy csak csínján a locsolással. Tavaly meg is fedett egy helybeli, aki nálam rúgott be, s jól összepisálta a konyhai kerevetet, mondván, hogy nem szabad semmivel kezelni a növényeket, csak „ahogy az Isten megadta.” Lényegében három kert is van nálunk. Van egy fenti, ahová hagymát és babot ültettünk, van egy középső, az kapja a legtöbb vizet és az fejlődik a legszebben. Itt futóbab, bokorbab, tök, kukorica, paradicsom, paprika, spenót van, meg karalábé. A lenti kertben arasznyi már a krumpli, és kis uborka és káposztapalánták jelzik, hogy azt is műveljük. Szivattyúm elromlott (egyszer használatos, eldobható fazon volt) és most locsolókannával locsolok. Ez napi négy órát vesz igénybe, reggel kettőt, este kettőt. Padlizsánpalántáim szépek, ideje lenne azokat is szétültetni, mint a cukkiniket, vagy az articsókákat. Ám valszeg megvárom, míg „leterem a bab”, felveszem a gazt és helyébe kerülnek majd a palánták. Ám egy kertművelő blogban azt olvastam, hogy a letermett babokat sarlóval el kell vágni a föld felett 15 centivel és újra teremni fognak. Elhatároztam, hogy én is kipróbálom. Eddig segítettek nekem pénzért a falusiak, de innentől kezdve egyedül maradok. Ennek pénzhiány az oka, majd elválik, hogyan boldogulok. Mindenesetre ebből is tanulok, jövőre nemcsak szántásra, boronázásra, rotakapálásra, lombtrágyára, vetőmagra kell pénzt felhalmoznom, hanem bérre is. Nem lesz könnyű. Majdnem minden héten meghal valaki. Szunkónak nyirokmirigyrákot állapítottak meg, két csomó is volt a nyakán, már olyan későn fordult orvoshoz, hogy műteni nem lehetett. Kemoterápiát kapott több alkalommal, de megmondták neki az orvosok, hogy áttétek keletkeztek a tüdőben. Az egykor izmos negyvenes férfi két hónap alatt lett aszott haldokló. Az utolsó hetekben napi két deci pálinkát ivott meg, és egy üveg sört. Szilárd ételt már nem tudott, mert a

duzzadt mirigyek miatt nem tudott rágni. Toddy szomszéd kötelességtudóan „ránézett”. Azt mondta, hogy benézett az ablakon, be nem ment, de Szunkó jól van, nézi a tévét az egerével együtt. Valóban, Szunkó a magányában valahogy megszelídített egy egeret, jól tartotta dióval és sajttal, s az egér nem volt bizalmatlan hozzá. Sajnos nem minden az érzések szintje, mondhatni az érzelmek iskolája, mert abban a pillanatban, amikor Toddy szomszéd „ránézett” (három stampó szilva, négy sör, két lityi bor), akkor Szunkó már három napja halott volt.

Bourbon Douglas és a pénz

Szunkó nem halt meg, csak átalakult. Mindenki szerint egere tartja benne a lelket. Szunkó ugyanis az egerével néz tévét. Lám, lám, ki, hogy szokta. Egy nap elvitte a mentő, de vissza is hozta. Innen tudni, hogy valamiképp mégis él. Doddy szerint elvileg meg kellett volna halnia júniusban, a bánatkertész szerint júliusban, de ez már mindegy. Egy onkológus, rákdiagnoszta mesélte, hogy kezelt egy gégerákos hajléktalan alkoholistát. A pasas részeg volt rendszerint és büdös, meg ruhája szakadt. Az utcán élés nem kedvez a rákterápiának, ráadásul a hajléktalan pasast csak az érdekelte, hogy kifizetik-e az útiköltségét. A kezelés megszakadt, a hajléktalan nem jelentkezett. Az onkológus beírta a veszteség rovatba és az élet ment tovább. Hat év múlva újra beállított az orvoshoz a beteg, a doktor nagyon meglepődött. Meg is kérdezte tőle, hogy szedi-e rendszeresen a gyógyszereit. A hajléktalan azonnal igent mondott. Ekkor a doktor óvatos keresztkérdést tett: tulajdonképp miket is szed - kérdezte. A hajléktalan persze egyetlen gyógyszerét sem tudta megnevezni, de az útiköltség-térítésre azonnal rátért. Az orvos útjára bocsátotta a túlélőt, aki szilvapálinka-felhőben nyugodtan hagyta el a rendelőt.

Doddy 28 ezer forintból él, ez kb. 30 doboz cigaretta kifizetni. Persze, hogy foglalkoztatja a pénz. De ha mindennap vesz egy doboz cigit, akkor nem tudja sem a vízszámlát, sem az áramszámlát és nincs mit ennie.

Olga szerette volna, ha Itókfalván rendeződnek a dolgok.

Lemeszeltetni a házat a tél beállta előtt. Mindenki büszke lett volna egy szép, frissen meszelt, hófehér gádoros parasztházra. Doddy vállalta, de felvett egy alvállalkozót (Kutyut). A munka dandárját ő végezte. Igazából Dody nem tudta, hogy mennyit kérjen a munkáért. Olyan 12 ezer forint körül állt a mutató. Kutyu többet akart. De Olga nem adott többet. Erre a fals motívumra Doddy később újra és újra visszatért. Azt mondta, hogy megnézte a „fészbukon”, hogy mennyi a glettelés négyzetmétere, de sajnos minden alkalommal mást és mást mondott. Hol kétezer-hatszáz volt a taksa, hol háromezernégyszáz. Tapintatosan hallgattunk, tudtuk, hogy Doddy összetéveszti az internetet a „fészbukkal”, ahonnan semmilyen glettelés munkadíja nem állapítható meg. Doddy hétfőn volt nálam, úgy egyeztünk meg, hogy kedden együtt megyünk a közeli Rétságra. Doddy kérdezett a bánki jazzestről, amit Adriennel néztünk meg. Jó 20 percet beszéltem a koncertről neki. A beszélgetés elkanyarodott. Aztán Doddy egyszer csak megkérdezte, hogy milyen volt a koncert. A beszélgetés érdemi részét ezzel lezártnak tekintettem, ekkor Doddy megkérdezte, hogy merre mehet ki. (Józanul úgy ismeri a lakás alaprajzát, mint a tenyerét.). Az már meg sem lepett, hogy másnap Doddy nem volt a buszmegállóban. Ám a rétsági könyvtárból megérkezvén találkozott Doddyval, aki egyenesen a kétbodonyi kocsmába tartott.

A kert jól áll. Megmaradt az ősszel legyökereztetett almafácska, szépen terem a spenót, nőnek a karalábék, az articsókapalánták szépek, csak a helyüket kell megtalálni, mert évelőfajta. A patak partján buján terjeszkedik a málnás. Sajnos gyümölcsöt nem terem, mert tavasszal elfelejtettük megmetszeni, s erre legközelebb csak ősszel lesz módunk. A diófácskák is kihe-

verték a tavalyi nagy fagyot. A bab bokrosodik, virágzik, a kilenc sor zöldborsó hatalmas tömeg, de abból lesz a jövő évi vetőmag is. A kukorica címeresedik, a cukkini szépen nő, a karalábék fejesednek, de újabb hőhullám várható. A krumplit megtalálták a bogarak, amelyek egy éjjel akár kétszáz kilométert is repülnek, eleinte kézzel szedtem őket, aztán Doddy adott valami vegyszert. Vigyázni kell velük, mert megzabálhatják a paradicsomot is. Az ősszel ültetett málnatövek és szederpalánták közül egyetlen egy maradt meg. A 110 dohánymagból összesen három palánta volt kinevelhető, el is határoztam, hogy megvárom, míg felmagzik, s jövőre újra próbálkozom velük, de sajna nem lettem dohányültetvényes, ami pedig a jelenlegi dohány-rendelet miatt szép hasznot nyújthatott volna. Magyarország - szerintem - legalizálná, akár a satíva kender termesztését is, ha jövedéki adót vethetne ki rá, vagy monopóliumot szerezhetne a belföldi kereskedelemre. A diófácskák kiheverték a két évvel ezelőtti fagyot, és erőre kapott a sárgabarack is. A számelmélet ismeri a barátságos számok fogalmát, ami röviden annyit jelent, hogy egymás természetes osztói. A kertművelés is ismeri azokat a növényeket, melyek kultiválják egymás társaságát. Az indiánok pl. kukoricát vetnek, arra futóbabot lehet, s a közét beültetik tökkel, hogy a levelei megóvják a kiszáradástól a kukoricát és a babot. Noha a legműveltebb dakota sem hallott még Csehovról, ezt a módozatot nevezik ők „három nővér”-nek. (Szegény Anton Pavlovics.)

Meir Kohn tankönyve a 4. fejezetben kezdi tárgyalni a pénz fogalmát, emígy:

„Mindannyian tudjuk mi a pénz” - mondta Dody szaletlijében, ami egy nyitott veranda, csak teteje is vagyon neki. Sajnos a mókusok elköltöztek tőle valamiért. Időnként egy macska puffan le a fáról, aki az én Ördög nevű kutyám miatt keresett menedéket ott. Doddynál sörözni az mindig mulatságos és érdekes. A múltkor vett egy halom sört és meghívott bennünket. A fagyasztóba rakta őket. Mire megérkeztünk, Doddyt alva találtuk. Felébresztettük, s aztán csodálkozva láttuk, hogy a bádogdobozokba belefagyott a sör. Erre mondtam én, hogy nem baj, legfeljebb lassan rúgunk be. Sajnos a mikrohullámú sütőbe sem lehetett őket berakni, mert az nem szereti a fémet. Így aztán jéghideg sörkását nyalogattunk, míg Kutyu elő nem állt a fantasztikus ötlettel. A fagyott sörkására langyos bort töltött. Másnak nem volt kedve kipróbálni, de neki igen. Ettől azonban teljesen lelohadt a munkakedve, amelyikre nagy szükség lenne édesanyja szerint, mert Kutyu nemrég vesztette el állását. Doddy esze folyton a pénzen járt. Azt mondta, hogy kidolgozott egy új közgazdasági elméletet, amiért biztos megkapja a Nobel-díjat. El is kezdte mesélni. Annyira izgalmas volt, hogy hazamentem a diktafonért.

BourbanDouglas és a közgazdaságtan

Hallgatni arany - írtam egykoron az Aktív Rádió szlogenjét, amit azért utasítottak el, mert a főszerkesztőt Arany Katalinnak hívták, de valakinek volt esze eladni a szlogent a Juventus Rádiónak. De hát kinek jutott volna eszébe abban a zavaros időkben szabadalmi oltalom alá helyezni egy mindenki által ismert közmondást.

„Mindannyian tudjuk mi a pénz” - mondta Dody szaletlijében. **Kohn tankönyve a 4. fejezetben kezdi tárgyalni a pénz fogalmát, emígy (Lásd, mint fenn)** Mindenkiben benne volt a kötelező hetven csepp, kivéve Bélát, aki megszabadult ugyan bilincseitől, de a rendőrök jártak a körzeti orvosánál és közölték vele, hogy azokat a nyugtatókat és barbiturátokat, amelyeket Béla az ingyenes közgyógyellátási igazolványára íratott fel, azokat másoknak pénzért osztja. Emiatt aztán a felbőszült orvos még egy c-vitamint sem írt fel Bélának, akinek ezzel odalett a zsebpénze. Doddy rákezdte. A lakatlan szigeten Robinson egyetlen élelmiszerforrása a part közelébe merészkedő halak. Ezeket Robinson szerencsés esetben fejbe csapja,

hogy aztán megegye őket. A halak azonban fürgék, így Robinson egész nap csápol, de ezzel is mindössze öt halat zsákmányol, ami épp csak ahhoz elég, hogy éhen ne vesszen. Így él napról napra, esténként hóttfáradtan eldől, de elalvás előtt egy kicsit még álmodozik. A szigeten vannak fák, amelyek gyümölcsöt nem hoznak, de viszont szép háncsokat lehet lehúzni róluk. Ezekből a háncsokból össze lehetne eszkábálni egy kezdetleges halászhálót, amivel Robinson egy nap alatt akár húsz halat is foghatna. Ha lenne ilyen hálója, Robinsonnak csak minden negyedik nap kellene dolgozni az élelemért, a többi napokon bevehetné a kötelező hetven cseppet, és Doddy meghúzta a flaskát. Mi szájtátva hallgattuk. Doddy folytatta. Csakhogy a háló összeeszkábálása harminc napot venne igénybe, és ezalatt Robinson éhen halna. Robinson minden jel szerint egész életét halcsapkodással töltheti, mivel nincs sok esély arra, hogy egy arra vetődő brit hadihajó segítségével valamikor hazajusson. De remény nélkül nehéz élni, mondja Doddy Mérő Lászlót idézve, úgyhon Robinson a szíve mélyén még remél, és szorgalmasan csapkodja a halakat. Egy nap megjelenik a szigeten Péntek, aki szintén magányos. Neki van fölösleges hala, mert születése óta halcsapkodásból él, s így naponta akár hat halat is le tud csapni. Így az idők folyamán összegyűlt 150 tartalék hala, amit a bizonytalan jövőre gondolva félretett. **Ez már döfi**, szólt közbe Strici, a nyitott hátgerincű alkoholista, aki hét infarktuson van túl, rongyokban jár, de a temetésére félre van téve egy millió forint. (Most mondja nekem valaki, hogy a spórolásból nem lehet meggazdagodni!!!) Péntek átérzi Robinson álmát. Felajánlja neki, hogy átadja 150 halát, azzal a feltétellel, hogy Robinson a következő harminc napot csakis a háló készítésével tölti, és a harmincegyedik naptól kezdve egy éven keresztül mindennap öt halat ad Pénteknek. Robinson azonban pofátlannak tartja Péntek ajánlatát, miszerint a kölcsön 150 halért havi harmincat kér, de Péntek átlátja Robinson reménytelen helyzetét, és ajánlatából nem enged. Ha Robinson belemegy, akkor harminc nap múlva csak minden második napját kell halászattal tölteni, mivel egy nap alatt kifog húsz halat, abból tízet letörleszt a kölcsön kétnapi díjára, és a maradék tízből két napra megvan az élelme. Egy év után pedig még ennél is jobb lesz a helyzete. Robinson puhul - kacsintott ránk Doddy. Csakhogy Robinsont még valami bántja. Ha belemegy az üzletbe, akkor egy évig fel kell adnia a reményt, hogy egy brit hajó megmentheti. Angol úriember lévén, nem távozhat el a szigetről úgy, hogy adósságot hagyjon hátra. Ezért Robinson felveti, hogy ha a brit hadihajó megjelenik, akkor Péntek megkapja a halászhálót, és ezzel végleg lerendezik az adósságot. Péntek erre azt mondja, hogy ő semmit nem ér a hálóval, ha nincs, aki halásszon vele, és ragaszkodik ahhoz, hogy a kölcsönbe kapott halakért cserébe halakat kapjon és nem valami háncsokból összerótt halászhálót, egy számára használhatatlan dolgot. Különféle látványos májerkedések után egymás kezébe csapnak. Megegyeznek abban, hogy a harmincegyedik naptól kezdve Robinson egy évig 150 halat fizet, ám amennyiben megjelenik egy brit hajó, akkor Robinson fizetési kötelezettsége automatikusan megszűnik. Péntek az üzletet kockára tette a 150 halát a hosszú távú nyereség reményében. Oda is adta Robinsonnak egyszerre az összeset, mert a következő harminc napban nem akart foglalkozni az üggyel. Pénteknek még ez a nagyon ígéretes üzlet sem érne meg, ha ezen túl nap mint nap ellenőriznie kellene Robinsont. Az üzlet alapja a bizalom, s minél kockázatosabb egy üzlet, annál inkább - fejezte be Doddy.

Pádár szólt bele (három likőr+négy fröccs), akinek úgy lett meg a nyolc általánosa, hogy ötször járta az elsőt, és háromszor a másodikat, hogy „**Mindig az erősebb kutya baszik.”**

BourbonDouglas és az elektronikus ügyintézés

A kert terem, de valamiért a mókusok elköltöztek. A legszebben a pacsirta szól. Sikerült articsókapalántákat kinevelnem és dohányt is (muskotálydohány). Szépen fejlődik a mángold (a spenót nagybátyja), a káposzta, a zöldborsó (mindkét fajta, a cukorborsó, de a velőborsó is).

A bab most fejtett bab állapotában van, de szárazbab lesz belőle. Kukoricák csövesednek, gyönyörű a tök és a cukkini. A spenót már felmagzott. A paradicsom pirosodik, a paprikáknak több víz kellene. A krumpli virágzik, a hagyma nagyon gusztusos, most van épp zöldhagyma korában, a fokhagymákat nem háborgattam. Györgyi nevű almafácskám életre kelt. Néhány tavasszal elültetett málna és szeder is megmaradt, mint ahogy az ajándékba kapott szamócák is. A diófák kiheverték a tavalyi kemény telet, sok dió lesz. A naspolyafácska is megmaradt. Rengeteg zöldborsót vetettem, kilenc hosszú sort, egy hónapja eszem, most már cserélem répára, fehér répára, zöldbabra. Több ember idejár hozzám, hogy segítsek neki. Van, hogy csak álláskereső leveleket adok fel elektronikusan, de van, hogy Orbán titkárságával levelezek néhány mélyszegénységben élő család áramának visszakapcsolásáról. Itt a faluban egyáltalán nem biztos, hogy egy családnak vize és árama is legyen. A faluban 10 embernek van állása és tíz embernek foga (ami nem biztos, hogy eredeti). Edit nevű takarítónőm még nem látott angolvécét. Ő is fogatlan. Megtudtam, hogy a teljes fogpótlás (a kivehető ajtajú NDK-ás turmixgép-fazon) ingyenes, de nincs pénze buszra. Van, akinek munkajogi perében segítek, általános, hogy a részeg munkavállalónak a munkáltató felajánlja a közös megegyezéssel történő munkaviszony megszüntetését, de ilyenkor elesik a munkavállaló a felmondási időtől és a végkielégítéstől. Minden bajbajutott hoz valamit, ami valamire jó. Cseresznyét, meggyet, nyári almát, borovicskát. Akadt példa, hogy be kellett avatkoznom a polgármester feljelentésébe, aki a falugazdászát jelentette fel. Folydogál az élet. Itt a hegyek közt előbbre jár az idő, már augusztust mutat a fény beverődési szöge, reggel pára és köd lepi az erdők tetejét, bár még az augusztusi csillaghullás odébb van.

BourbonDouglas naplója

Itt szilvapálinkát isznak és bort. Likőr ismeretlen, mert gyenge. 50 fok alatti italokat a helybeliek nem kedvelik. A bordatörések ettől keletkeznek, meg az a megmagyarázhatatlan, szinte mágikus realista jelenség, amikor is Raksányi Zoli, Doddy foteljéből katapultált - ülve - ami újabb két bordarepedéssel járt. A jelenségre nem találtunk magyarázatot, mert Zoli a fotelben elszunnyadt az éhomra bevett fél liter szilvóriumtól, a hozzá tartozó borokkal - természetesen. Neki öt hektó bora termett az idén, amiből mára 50 liter maradt, de azt már lakat alatt tartja. A családban ő az egyetlen férfi... Itt az a divat, hogy a férfi (általában az első vastagbélráktünet előtt) még kiforratlan állapotban issza a murcit, azaz a bor magában az emberben forr ki, ami agyatlan zombivá változtatja a legedzettebbeket is. A 22 ezer szoc. segély, amiből a falu 90 %-a él, elmegy pálinkára, ez durván 22 pakli cigaretta árának felel meg. A falusi szegénység mélynyomor, nincsenek multi cégek által hirdetett akciók, a mozgó boltok méregdrágák, nem lehet csikket szedni az utcán és kukázni, csak nyelni az éhkoppot - szorgalmasan. A csikkeket gyűjtik otthon, mert amikor elfogy a menázsi teljesen, akkor azokat még ki lehet morzsolni és nehány cigi még nyerhető belőle. Tüzelő az erdőből jön, furikkal (taliga), míg a rendőrség közbe nem lép és el nem kobozza a lopott fát a furikkal együtt (plusz bírság). Vidám az élet, az emberek a saját kertjük fáit vágják ki és azzal fűtenek. Langsam. Napirenden vannak a tartozások miatti áram- és vízkikötések. Jó mulatság a téli sötét, a hidegben, elemes rádióval. Tavaly már elmaradt a megyeszerte híres lapcsánkafesztivál (már hónapokkal előtte elfogyott az önkormányzat pénze), de a szociális tűzifa akció is elmaradt, mert az önkormányzatnak nem volt pénze fuvarra. Az emberek nem kaptak fát. A rezsicsökkenésből se sok jut az ittenieknek, mert a legnagyobb családi tétel épp a fűtés lenne, de nem lehet Roza Kálmán bácsinak (a falu egyetlen fakereskedőjének) mondani, hogy „Kálmán bátyám! Holnaptól adja olcsóbban a fát.” Marad alternatívaként az öngyilkosság, amivel a kemény mag (az évtizedek óta kemény alkoholisták) hetente szembenéznek. Néhány év múlva nem lesz szomszédom, kihal a falu. A

jobboldali szomszéd, egy agyvérzés és egy infarktus után 13-féle gyógyszert szed, de nincs túl jó színben. Közmunkaprogram nincs, marad a 2 paklinyi segély, ami tehát egy hónapra nem is futja ki egy dohányos cigarettaszükségletét. Két ember a faluban nyulakat tenyészt, s azzal egészíti ki az egyébként igen sovány kosztot. Kecskét is tartanak néhányan. Vállalkozó nincs a faluban, az emberek a reménytelenség miatt nem művelik még a saját kertjeiket sem. Ásót viszont lopnak, ha tehetik. Ezt ki érti meg? Mert én ugyan nem. Foguk sincs általában, s inkább azon kell gondolkodnom, mijük maradt egyáltalán. Talán a diólikőr.

Bourban Douglas az Alacsony-Tátrában

A korosodó prózaírót a balassagyamati katasztrófavédelem a városi, balassagyarmati hajléktalanszállón szállásolta el, a kisrecseti ház leégése után. Közben volt egy rövid intermezzo a budapesti Lutheránus Szeretetházban, de az ottani bérleti viszony felbontása után az író nem keresett pesti albérletet, hanem visszament régi helyére, a balassagyarmati hajléktalanszállóra a „a cimborák"-hoz. Nos, minden megváltozott. Eltűntek bizonyos lábak (amputációk), de nőttek új, szorgos tolvaj kezek. Ezek a kezek az írót sem kímélték. Általában ugyanaz a felállás jött létre: a feljelentés alapján a rendőrség rávarrta a dolgot valakire - közvetett vagy közvetlen bizonyítékok segítségével, ám a pénz és értéktárgyak márt sohasem kerültek elő, így pl. az író diktafonra mondott ötlettárházától is búcsút mondhatott. A helyzet kezdett tarthatatlanná válni. Méghozzá egyetlen morális tényező miatt:a hajléktalanszállón lakók, de a tágabb környezet sem ismerte még az ártatlanság fogalmát sem. Mivel az állam a legnagyobb rabló, elhatározta, hogy elhagyja az országot. Mehetett volna Londonba, Sárközy Mátyáshoz, Molnár Ferenc unokájához, vagy Monacóba, Böszörményi Zoltánhoz és Stephen Vizinczey-hez, aki az Érett nők dicsérete c. munkájából lett dollárpapa, de megérdemelten, mert ínyenceknek szóló esszéket produkál azóta is, igaz, pusztán a saját személyes blogjában. Az író a maga útját választotta. Vett egy bringát 25 rongyért és Balassagyarmaton át átkarikázott Szlovákiába. Eredetileg Liptószentmiklósra ment volna, még azokhoz a régi barátokhoz, akiket a Szlovákiát lerohanó testvéri tankok előtt ismert meg. Az első kocsma lett a veszte, de egyben az utolsó kocsma is. A korcsma egyben játékterem is volt, egy bögyös, faros szlovák kislány volt a pultos, bizonyos Loretta. Az első pillanatban kialakuló kölcsönös szerelem legelső akadálya már a küszöbön érte az írót. Egy szemmel láthatóan komolyan elagyabugyált izmos, fiatal férfi alakjában. Azonnal belekötött az íróba. Mit lehet tenni ilyenkor. Az író elsuhant a termetes fickó hóna alatt, a pultnál termett és azt mondta az elkerekedett szemű hölgynek, hogy lazítani jött, ő egy csendes, békés, szolid ember. Valahogy az alkoholgőzös fejben is felderengett valami, mert a jókötésű legény stílust váltott és meghívta egy sörre az írót. Az elfogadta. A cimbora bevert még nehány deka vodkát, a hozzájuk járó sörökkel és miután szunyált néhány órát ülve, elpályázott. A második típusú látogatók kispénzű szerencsejátékosok voltak. Egy középkorú pár. Az író megszegte fogadalmát és beleszólt a játékba. Azt mondta a hölgynek, hogy ne az első játékra koncentráljon, hanem a másodikra, mert abban nyerni fog. A magabiztos hangnem hatott, no meg a segítőkészség, és a nő az író tanácsai szerint eljárva nyerésbe jött. Ez hozta meg az író számára a második, ajándék borovicskát. (Lám, lám, az Alacsony Tátrában még pénz sem kell a becsiccsantáshoz) - gondolta. Amikor a párocska eltűnt, az író támadásba lendült. 10 perc után Loretta az író asztalához ült, szintén meghívta egy italra, majd egy viharos díszbaszás után megígérte, hogy vasárnap bemutatja szlovák szüleinek.

Sok víz folyt le addig az Ipolyon. Az írót egyedi kinézetéről könnyen felismerték, és egy szlovák csoport meghívta egy másik játékterembe az írót. Jött a rulett. Jutalék volt kitűzve. Az író előszedte mindazt, amit a valószínűségszámításról tudott, osztotta az észt keményen. Reggelre még euróban is komoly dohány várt a szétosztásra. Az író is kezdett belelendülni.

Lejelentkezett a balassagyarmati asztalitenisz szakosztály vezetőjénél, aki azonnal hadra fogta a roggyant prózaírót, aki épp lábszárfekélyét gyógyítgatta kerekezéssel és öldöklő pingponggal. Még azt is elérte, hogy könyvtárát (ami megmaradt a lakástűz után) egy helyi könyvtár „befogadja". Az már csak csokireszelék a habon, hogy a balassagyarmati könyvtár is elállt attól, hogy az író kifizesse a lakástűzben megsemmisült könyvtári könyvek árát. Közben Loretta sem tétlenkedett. Liptószentmiklósi rokonai révén ott keres házat kettejüknek. Most az író feszült, néhol komor. Vasárnap tétmeccse lesz (pingpong) az egriekkel a Dózsa Iskola sporttermében, délelőtt tíz órai kezdettel. Kéretik addig nem zavarni.

Bourban Douglas Itókfalván

Itókfalva gyönyörű helyen van, a Bükk és a Cserhát közötti völgyben. Megreked benne a kánikulai meleg, de a téli elborzasztó fagy is. Földje szereti a tököt, a cukkinit, a málna és a szeder magától burjánzik. A sárga és fehérrépa azonban vagy kikel, vagy sem. Elég agyagos föld. Ha eső esik, néha utána napokig nem lehet rámenni a földre, mert csak csúszkál rajta az ember. De, ha kiszárad, akkor kemény, repedezett kéreg keletkezik rajta. Kevés itókfalvi ember műveli a kertjét. Sajnos halnak ki szorgalmasan az emberek. A férfiak májzsugorban és rákban, de az a néhány nyolcvanat is betöltött anyóka, aki reggeltől estig szorgalmasan molyol a kertjében, eltekintve a mozgássszervi fájdalmaiktól, vidáman dudorászik, pláne akkor, ha az unokákat várja és van benne már néhány feles. Az idei nyár a borzasztó jövő képét festi előre. A pálinka már rég elfogyott. Mármint az a pálinka, amit a tavalyi szilvából főztek. Az idén azonban egyáltalán nem terem szilva. Zoli szomszédom, aki a helyi itókfalvi Művelődési és Alternatív Szabadidőközpont vezetője, csak hümmög. Zoli már kétszer volt lekötelezve, ami azt jelenti, hogy fia kétszer vágta le az öngyilkosságra készülő apját a kötélről. Zoli sok mindent tud, csak arra nem tud válaszolni, hogy ezek után a csacska kísérletek után miért nem került pszichiátriára. Zoli még cukorból és vízből is tud mézet csinálni, ez biztos, hogy a furfangos palócok hagyatéka. Kifaggattam erről, s azt mondta, hogy gyermekláncfű virágot főzött bele, attól lett olyan barna, és méz ízű. Igaza volt, megkóstoltam és nem tudtam volna megkülönböztetni az igazi méztől. Itókfalván sok a som és a naspolya, de szinte hiányzik teljesen a cseresznye és a meggy. A furfangos itókfalviak azonban mindenből italt kreálnak. Időrendben az első a ribizli, mármint érési sorrendben. Így az itókfalviak megitták a ribizlibort és rágyúrtak a bodzaborra. Ehhez kell a varázslatos illatú, nagy tányérú bodza virága, cukor, víz, és egy palack jó minőségű sör. A receptet Zoli találta meg meghalt édesanyja szakácskönyvei valamelyikében. Addig-addig itták a ribizlibort, míg a bodza el nem virágzott, s ennek lőttek. Következett volna az akácbor, de a józanabbjai közbeszóltak, hogy az már korábban elvirágzott, mint a bodza. Nyilván a hársfa kerül sorra, de abból meg kevés van a faluban, s recept sincs hozzá. Bajban van az egyszerű itókfalvi ember. Miből igyon? Kénytelenek tehát a közmunkások boltból venni a kétliteres kannásbort, a legszörnyűbb lőrét, amit műtrágyából és szalmából készült. Tipikus antikapitalista bor: tőkét ugyanis nem látott. Én meginni nehezen bírom, mert égeti a nyelőcsövemet, és gyomorsavat csinál, mert utána napokig ég tőle a gyomrom. Ezért Bourban Douglas módszerét választom, péntekenként elmegyek a volt kocsmároshoz, Mikihez, feltankolok néhány sört és doszta.

A kertben terem a málna és terjeszkedik. Néhány kis paradicsom is megjelent már a zömökebb palántákon. Virágzik a borsó és a zöldbab. Kinőtt a répa (nemsokára már egyelni kellene) és kis tökök is meglapulnak, növekedve a tök nagy levelei alatt. A mángold is szépen tartja magát. A zöldbab nagyját és a zöldborsót, mely kis híján túlérett Olga a hét végén már leszedte. Szereztem egy kis diófát, mely akkora diókat termett, mint egy kisebb mandarin. Olgának útjában állt, megpróbálta átültetni és a ház mögött helyezte el, de szerintem már nincs életben.

Van két másik diófa a kertben, felváltva teremnek. Az egyik évben a kisebbik, aztán a másik évben a nagyobbik. Kacsoltam szőlőt is már, hogy az erő a fürtökbe menjen, ne arra használja a szőlő az erejét, hogy összevissza fusson.

Minden elvirágzóban van. A felszedett zöldborsó helyére zöldbab kerül. Zoliék közben, ahogy a nyitott kertből hangzó oral historyt hallgatom, közösen írják a „Hogyan legyünk hülyévé?" hézagpótló remekművet.

Az itókfalvi fizetésnap

Baj van Itókfalván. Cseresznye és meggy nincs a környéken, csak dió, szilva és rengeteg bodza. No meg nyári alma, ami befőttön kívül semmire nem jó. A szilva okozza a legnagyobb gondot. A mélyszegénységben élő falu, mely nem tud eltartani egy állandó boltot sem, sem kocsmát, pálinkájukat a faluban szerezték be két olyan családban, ahol ezt a tisztes ipart (pálinkafőzés) gyakorolták. De a tavalyi esős nyár miatt kevés volt a szilva, így a torkos legények már decemberre kiitták a készleteket. Ahhoz meg már nagyon rafinált alaknak kellett lenni, hogy valakinek karácsonyra maradjon még bora, akkor is, ha még maga elől is dugdosta. A tavalyi évben esett meg, hogy egyik szomszédomhoz átnézve azt láttam, hogy valami gyanús kinézetű löttyöt kanalaz nagy boldogan egy horpadt bádogcsajkából. „Pálinkalekvár" - kommentálta a szomszéd a dolgot, holott látnivaló volt, hogy a jó torkú szomszédnak nem volt türelme, hogy kiforrjon a cefre, csak belemerítette a cefrébe, s igyekezett azt a „haj alá tolni", ahogy ezt itt mondanák. Szeder, málna megterem, de pálinkához irtózatos mennyiség kellene, de annyi szeder és málna nincs is a faluban, melyért érdemes lenne a pálinkafőző katlannak alágyújtani. Ugyanez vonatkozik a somra és az áfonyára is. A koldusszegény falu állami támogatással részt vehetett a közmunkaprogramban, ezért a dologtalan, szociális segélyből élőkből 10 embert állandóan foglalkoztatni tudott. Így, a szociális segély huszonezer forintja helyett cirka ötvenezer forintot kaphatott kézhez a szerencsés, mely összeg épp az éhenhalást elkerülendően volt csak elég. A fizetésnap állandó harcot jelentett. A törvény betűje értelmében minden hónap ötödikéig ki kellett fizetni az elmúlt hónapra esedékes munkabért. Azzal azonban számolni kellett, hogyha ezt szerdán vették fel a célszerű szegény emberek (Tömörkény), akkor a polgármester úrnak számolnia kellett, hogy csütörtökön, azaz másnap nem jelentkeztek munkára a legények, mert első dolguk az volt, hogy berúgjanak, mint a disznó. Taktikázni kellett tehát. Így például a júliusi fizetést legjobb lett volna pénteken kiadni, hisz elseje már szombat lesz, tehát van arra némi esély, hogy a csapat a hétvégi devernyázás után, úgy ahogy, de el tudja kezdeni a munkát hétfőn. Találgatások közt élt a falu. A közmunkások közt dzsapázott Zoli, aki egy internetes társkereső oldal révén kötött ki a faluban Irmánál, akinek csak két metszőfoga volt, az is szúvas. Hogy Irma miért keresett partnert, azt világosan tudatta a falu népével és Olgával: „hogy eltarcson!!!" Gondolom, szegény Zoli nem erre számított, de hiába, a hidakat már felégette maga mögött és próbált beilleszkedni. A polgármester urat, ki egyébként példásan látja el feladatát, már reggel óta zaklatták a kérdéssel, hogy mikor lesz pénz? Ő azt mondta, hogy délben egyetlen embernek megmondja a faluban. Zolira esett a választás, mert ő vissza sem tudta húzni a szájából a megdagadt nyelvét. Hajnali söröskupakjába ugyanis belerepült egy darázs, mely alaposan megszúrta a nyelvét: úgy nézett ki, mint egy nyeles teniszlabda.

Az itókfalvi kert

A történet szereplői kitalált személyek. Minden esetleges hasonlóságuk élő személyekkel a véletlen műve.

Bourban Douglas, a korosodó prózaíró június másodikán csapta be a balassagyarmati hajléktalanszálló ajtaját maga mögött. A ház az ezt megelőző évben, február elején égett le. A katasztrófavédelem a balassagyarmati hajléktalanszállóra utalta be a megrettent írót. Óriási, mondhatni gigászi küzdelem kezdődött a biztosítóval, mely cég, ahol csak tudott, betartott nekik. Ráadásul rendkívül csapadékos nyár volt, a tűzoltók alaposan lefecskendezték vízzel a lakás tűztől nem szenvedett részét, tehát, ami nem égett el, az megpenészedett. Oda lett a könyvtár s az évtizedek alatt gyűjtögetett egyéni ruhatár. Az író társa - nevezzük Olgának - minden esőzés után újabb kárbejelentést tett a biztosítónak, amit újabb vizsgálat követett. A biztosító pedig részletekben fizetett. Az író idegileg nem is bírta ezt az aprólékos, de gigászi harcot, s ezáltal minden gyakorlati teendő a rendkívül agilis, precíz Olgára hárult. Az írónak szíve szakadt meg, amikor a két gyönyörű, ám teljesen megpenészedett diófaszekrényt ki kellett dobni, mert megpenészedett benne minden a tavalyi sorozatos beázásoktól. A két alkoholkedvelő szomszéd, Dody és Mása Gyuri még részvétet sem nyilvánított. Mása Gyuri volt a kellemetlenebb fráter. Utoljára akkor járt az írónál, mielőtt agyvérzés érte. De emlékezetes látogatás volt, az írót agyon akarta verni a saját konyhájában egy arra alkalmatos vasteleszkóppal, melynek használata tilos. Viperának hívják, halálos fegyver. Az agyonverés azonban sem sikerült, Mása Gyuri annyira részeg volt, hogy felesége szeme elé sem mert kerülni, kinn aludt a kertben parkoló kocsijában. Ott érte az agyvérzés, amit szerencsésen túlélt, mint ahogy a néhány hónappal később érkező infarktusát is.

Olga heroikus harca eredménnyel zárult, a ház nemcsak felépült, de szebb lett, mint valaha. Közben kapcsolatuk ráment erre a küzdelemre. De Olga, ahogy a kertet, vagy inkább egy részét sikerült megtisztítani a téglatörmelékektől, parasztlány létére kertészkedni kezdett. Fenyőfácskákat és évelő virágokat ültetett. Kidobta az író által szerzett fiatal diófacsemetét az udvarból. Biztos útjában állt neki, és a maga esze és temperamentuma alapján nekilátott a kert középső részének megműveléséhez. Itókfalva egy festői völgy a Börzsöny és a Bükk közt a Cserhátban. Ezért mind a fagy, mind a meleg megszorul benne. Itt a lehűlés is csak harminc fokot jelent árnyékban. Jelenleg a helyzet a következő. A ház mögötti kertben semmi sincs, csak két diófa. Hiába ásta fel az író, hogy majd articsókát termeszt benne, és dohányt, mára belepte a gaz, Olga fia tartja rendben, és nyírja a gazt, így aztán néha egész elfogadhatóan néz ki. A ház előtti kertben (merthogy lenti is van ám, ami egész a kétbodonyi patakig ér) gyönyörűen virágzik a rózsa és egy-két virág, amit Olga ültetett. Erőteljesen terjed a málna, amit még Bourban Douglas ültetett és a szeder. Az idén teremni fognak. A petrezselyem és a sárgarépa kikelt, Bourban Douglas minden este locsolja őket. Kihajtott és elburjánzott a mángold, aminek a leveleit úgy kell kezelni, mintha spenót lenne, a fehér, nyeles szárát azonban úgy, mintha spárga (aszparágusz) lenne. Olga vetett igazi spenótot is, de az fölmagzott már. Olga gazdaságosan bánt a rá bízott kis kerttel. Ültetett négy-öt bokor úritököt - spárgatöknek is mondják. Már mind virágzik. Van néhány darab dinnyepalánta is. A zöldborsót valószínűleg Olga szakaszosan vetette, mert van sor, ami már csövesedik, s vannak sorok, ahol csak virágzik a zöldborsó. Van két sor zöldbab, az is virágzik már. Virágzik az az öt tő paradicsompalánta is, amit Olga ültetett, de a kis paprikapalánták is, igaz, azokat nagyon sokat locsolják. Itt Palócországban is megállja a helyét a mondás, hogy a paprika azt szereti, hogyha vízben áll a töve. Két kis zellerpalánta is jól érzi magát. A lenti kert a legnagyobb hasznosítható földterület. Sem szándék, sem akarat nem volt már, meg figyelem és pénz sem, hogy ősszel felszántsák. Olga fia nyírja a gazt, kivéve a szabadon burjánzó málnát. Az író lubickol a jó levegőben, a napsütésben. Kapál, gyomlál, locsol, paradicsompalántákat kötöz. Mángoldot szed Olgának, jól érzi magát,

esténként szomszédol Dodynál. És kajánul örül: Mása Gyuri, aki máris félhalott, miközben kocsiját szerelték a kertjében, arra kíváncsiskodott, beleesett a szerelőaknába, arccal lefelé. Hét bordáját törte. Most is nyomja az ágyat, miközben retteg a saját kutyájától, melyet élettársa, a zombi Klári etet, a kutyát erős vasrácsokkal őrzik, de a hülyeség nem ismer korlátokat.

Az itókfalvi ősz

Mostani anyám azt mondta, hogy az Ipoly egy folyózható hajó - jelentette ki Tökszár üveges szemmel. Szokás szerint ráhagytuk, hisz ezt el fogja ismételni még hatszor, így aztán felesleges a kapkodás.

Októbert írunk, beköszöntöttek a talajmenti fagyok. A répa és fehérrépa, akárcsak a zeller a helyén marad. Mindkettőnek dús lombozata nőtt ki, de a gyökérzetük silány maradt, gyufaszál vékonyságú gyökereket nevelt csak ki a föld. Úgy látszik a föld a levélzöldségeknek nem kedvez, kivéve a mángoldot. A málna és szeder kiirthatatlannak bizonyult. Az őszi ásás késik a sok eső miatt. Itt Cserhátban a föld úgy viselkedik, hogy eső után a kert korcsolyapályaként viselkedik, csak csúszkál az ember, akár a jégpályán. Ám, ha kiszárad, akkor úgy megkeményedik, hogy ásás előtt jobb a földet felcsákányozni. Olga felszedte a bőséges töktermést, aminek a java a kert szélét díszíti, már nem viszi sehová, dugig van vele a hűtő. Az ásás nemcsak a föld természete miatt késik, hanem, mert mindenki részeg.

Újra forr a bor. A korosodó prózaíró kivár, nem kóstolgatja a murcit, mert tavaly óta tudja, hogy milyen katasztrofális hatású, ha az emberben forr ki a bor. Cigányok téblábolnak a faluban, ismerős házakat keresve fel, ahol házi bort mérnek, mert így valamivel olcsóbban juthatnak hozzá megszokott alkoholadagjukhoz, mintha boltban vennék a bizonytalan eredetű gyári lőrét. A természet vigasztalan arcát mutatja. A táj szomorú, mint a cserháti dombság a háromnapos őszi esőben, mely egybefüggően három napig képes egyfolytában szemerkélni. A pálinka nagyon hiányzik az ittenieknek. A megszokott szilvát, melyből egy vödörnyi sem termett az idén a faluban, megpróbálják almával, körtével és birssel pótolni, de ehhez meg sok cukor kell, és megdrágult maga a pálinkafőzés is. Sokan kis csoportokat alapítanak, hogy egy kis körtepálinkájuk mégiscsak legyen. Mert itt az ivás pálinka nélkül semmi. A helyi borokból akár hat litert is meg tud inni napjában egy jótorkú legény, hiába, átkozottul hiányzik az a cudar pálinka. Az a rettenetes szegénységben egyáltalában nem magától értetődő, hogy a huszonkét ezernyi (egy karton cigaretta ára) forintból élő embereknek legyen áramuk és fűtésük. Ki-ki a vásárra viszi a bőrét és a rendőrségi feljelentést kockáztatva mennek ki az erdőre fát lopni, hogy télen ne fagyjanak meg. Megindul a népvándorlás, ami évente ismétlődik. A cigány asszonyok elhagyják a férjüket és beköltöznek a balassagyarmati hajléktalanszállóra, már ha szerencséjük van és van hely. Ott a huszonkét ezer forintukból legombolnak tőlük kilencet, a maradék jut cigarettára és „luxusra”. A magukra maradt férfiak iddogálnak, bort kérincsélnek a faluban és tévé nélkül, hisz áramuk nincs, kártyáznak, amiből kiadós verekedések szoktak kirobbanni. Néha fogadást kötnek egymással is, hogy ki ér oda előbb, a mentő vagy a rendőrség. Aztán tavasszal, a fűtési idény befejeztekor hazatérnek az asszonyok, akárha yachtkiránduláson vettek csak volna részt. Sivárság uralja az emberi természetet, ami a hosszú tél miatt elnyúlik a következő év késő tavaszáig. A reggelek ködösek, csak dél felé oszlik szét egy kicsit, nem csoda, hogy az itókfalvi ember május végéig fűt minimum, de néha még júniusban is be kell gyújtani. Egy fűteni való kocsi fa negyvenezer forint, a huszonkétezerből élő emberek ezért járják tehát inkább az erdőt, bőrüket kockára téve. A tévétől, internettől, rádiótól elzárt falu igen tudatlan, de erősen babonásak. Tökszárt ez lázba hozta. Szentül megfogadta, hogy létrehozza retortáiban és lombikjaiban az öröklésport, melynek alapanyaga a kaporfa egy bizonyos fajta termése és

viperapor. Saját májbaját sikeresen kezelte békaspermával. Tökszár mindent kúrált. Pávaürüléket használt epilepsziára, hamvasztott méhet tályogra használt, hangyaolajat süketségre. Ez volt a legkapósabb. Áhítattal emlegette repülő húszezres bankóját, ami használat után visszarepült a zsebébe. Kénes illatú boszorkányszagot árasztott. Nőket beöntésekkel kezelt, szerette a realgárt (vörös arzén szulfid), a szublimátot (higanyklorid) és az auripigmentet (sárga arzén triszulfid), és a vitriololajat, ez lágyította meg a legjobban a vegyületeket. De aranycsináláshoz esküdött az egyedi fenyőmag, fekete csucsor, hasindító kutyatej, mandragóragyökér mixtúrához. Tökszár rendkívül népszerű lett a faluban, jósolt tenyérből, de akár egy pohár vízzel is beérte. Megígérte a falu plébánosának, hogy a falu harangját átváltoztatja arannyá Mindenszentek napján. Mindenkitől kért egy kis hozzájárulást, s amikor összegyűlt a szükséges summa, felszállt héliumgömbjére és huss, elrepült. A falu azóta is várja. De az ipolyi halászok azóta gólyalábbal kelnek át az Ipolyon, legalábbis ezt rebesgetik.

BourbanDouglas a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón

„Az intellektuális szemlélet formája az örökkévalóság” - írta a fiatal Schelling.

Ez az írás fikció. A nevek, a karakterek, a helyek és események a szerző képzeletének művei. A valósággal való bármilyen egyezés a véletlen műve, legyen szó üzleti vállalkozásokról, eseményekről, helyszínekről, élő vagy halott emberekről.

Itókfalván csendesek a hajnalok, de az esték még inkább. A jó torkú legények már megittak karácsonyig négy hektó bort, ráadásul a direkt termő noha borból, mely az alkoholtartalma mellett tartalmaz még egy mérgező anyagot, mely szintén a központi idegrendszert károsítja. Ettől aztán különösen megőrülnek az emberek, amit az is tetéz, hogy kiitták a falu pálinkakészletét is.. A faluban lagymatagon, de folyik a közmunkaprogram. Igaz, az eredmények kétesek. Aki eddig szociális segélyt kapott, annak semmiféle összeget nem vonhatott le a 22 ezer forintjából semmilyen bírósági végzés, most azonban már igen, ezért többen jártak úgy, hogy fizetésnapon mindössze kilenc ezer forint maradt a borítékban, ami fertelmes nihilhez vezetett. Ez a kilencezer forint nem fedezi csak nyolc pakli cigaretta árát. Tehát az esték unalmasak, hosszúak és borongósak, az idei télen még nem láttunk fagyot sem igazán, mégis elmegy fűtésre minimum 25 ezer forint egy lakásra számítva. Azért történik sok minden a faluban a mélyen rejtegetett szegénység mélyvilága alatt. A rettenetes nyomor nagy úr, sokan az erdőre járnak hulladékfát szedni, hogy meg ne fagyjanak. Mert a halálesetek zöme, ez alatt a fagyhalál értendő, döntő többsége a fűtetlen lakásban fagy meg. Ez alól is van kivétel. A szorgos Páder Józsi, a falu legbutább embere, kinek úgy lett meg a nyolc osztálya, hogy háromszor járta az elsőt és ötször a másodikat, fogta magát és elment a két kilométerre levő bodonyi kocsmába berúgni és közben meghótta magát. Azért kellett a bodonyi kocsmába mennie, mert Itókfalva túlságosan szegény ahhoz, hogy el tudjon tartani egy italboltot. Nincs. Szóval Nagyecset nincs. Viszont a két kilométerre való települést Nagybodonynak hívják, jóval több lakosa van, tehát elvileg van Nagybodony és Kisbodony, de én csak azt hallottam, hogy „Bodonyba ment a kocsmába”, sőt Kisecseten azt mondani, hogy Bodonyban van, vagy Bodonyba ment az egyértelmű a kocsmázással. Így alakulnak át földrajzi neveink a gyakorlatban. Szóval a népség vagy átmegy Bodonyba, vagy otthon iszik. Szeretném leszögezni, hogy nekem is alkotmányos jogom van a tüdőrákhoz, de Józsi még csak nem is dohányzott. Néhány hónapja élvezte csak a gondtalan nyugdíját, ami hidegvízre volt csak elég, de Józsi eljárt házakhoz kertészkedni, rönkfát hasítani és a túlélők közé volt sorolható egészen a végzetes bodonyi kocsmalátogatásáig. Ott állítólag tett rendesen a haj alá (mármint alkoholt), úgyhogy a

falu kocsmárosa kitette az utcára józanodni. Sosem ért haza. Mintegy kilenc lépés után beesett fejjel egy vízaknába, ami jelentheti akár azt is, hogy rögtön meghalt, de azt is, hogy agyalapi törést kapott és szép lassan kihűlt. Hétfőn temettük. Halotti tor nem volt, nincs pénz, ahogy a dörzsöltebbek mondanák, nincs rá fogyasztói kereslet. Elköltözött a falu két cigánycsaládja, élükön Oláh Kálmánnal és Oláh Bélával. Állítólag Dunakeszire mentek albérletbe, de ez kétséges, mert albérleti díjra egyiküknek sem futná. Különösen Bélát sajnálom. Üde színfolt volt ő az addiktológia itókfalvi fénylő égboltján. Előbb elvesztette alsó majd felső teljes műfogsorát. Állítása szerint Margit, a felesége gyújtott be a funkcionálatlan fogakkal. A funkcionalitást hangsúlyoznom kell, a testvérpár inkább italra költött, mint élelmiszerre. Béla jó kedélyű ember volt, majd visszajön ő még családostul, ha Dunakeszin is kitelik a becsület. Bélát, ha utolérte a noha (így nevezik a filoxera előtti direkttermő fajtákat Magyarországon) bor, csak úgy mutatkozott be kedélyesen: „Ismerjük egymást. Én nyúztam meg öregapádat." Szaporodnak a halálesetek. A korosodó író a rádió híréből tudta meg, hogy két barátja is meghalt nemrégiben. Az egyik a Kossuth Rádió hírműsorának főszerkesztője volt, a másik pedig képzőművészeti galériatulajdonos. A boltja a Kempinsky szálloda földszintjén volt. Na, ja - a letargia nem liturgia. Minden összecsengett azzal, hogy szomorú tele legyen az embernek. Raksányi Zoli, akit Dezsőnek is hívnak, lett az addiktológia vezérlőcsillaga Páder után, úgy döntött, hogy pszichoaktív szerekkel vedeli a bort. Már hónapok óta nem képes kijózanodni. Kendermagokért könyörgött a korosodó prózaírónak, hogy szerezzen neki kendert marihuanatermesztéshez. Zoli érdekes fazon volt, hangját faluszerte ismerték, általában őrjöngő részeg volt, feltehetően azért, mint ahogy Miki, a falu borszállítója mondta, még magát sem volt képes elviselni. Dezső, akit Zolinak is hívtak, addig-addig könyörgött a korosodó prózaírónak, hogy az Bécsből, az interneten keresztül, JÓ BORSOS ÁRON, DE LESZÁLLÍTOTT EGY ZACSKÓNYIT. Bourban örömmel sietett Dezsőhöz, hogy végre letudhassa ezt a feladatot. Dezső nem volt otthon, a hetvennyolc éves fürge eszű mama fogadta, aki elvette az írótól a csomagot, ránézett, és látta a kender feliratot, majd ugyanezen svunggal feltépte a csomagolást és a zacskó tartalmát kiszórta a csirkéknek. Három napig kóválygotak tőle a szárnyasok, egy hétig nem tojtak, de aztán helyreállt a rend, még Dezső is megbékélt, noha nemigen szokott.

BourbanDouglas a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón

Sok minden változott, amióta legutóbb itt járt. Néhány ember meghalt (májzsugor), de az alaphangulat lényegében véve rosszabb lett. Lábak hulltak a szorgos sebészek szikéje nyomán (pl. Horváth Sanyi), de közben új és lopósabb kezek nőttek ki, a hiányzó lábak ellensúlyozására. Huszonhatodikán kezdett az író új fejezetet a hajléktalanszállón, s azóta minden reggelre elloptak pl. egy doboz cigit, vagy épp egy zacskónyi szódabikarbónát. Legnagyobb megdöbbenéssel vette észre az író, hogy egy reggelre virradóan lezárt, lakattal lezárt szekrényéből tűnt el doboznyi cigarettája. Mindent lopnak és akár egy csikkért sem drága itt az élet. Naponta kijön a rendőrség, csip-csup ügyek miatt, amikért azonban még akár négy-hat évet is lehúzhat a gyanútlan bűnelkövető. Horváth Sanyi példája klasszikus. Elment a haverjaival sörözni, valahonnan leesett, eltört a bokája. Kihívták a mentőket, s kórházba került. A lábát a sebészek vaslemezzel próbálták „bécsinálni", de a szervezet nem fogadta el a vasat, kilökte, a láb elkezdett üszkösödni, s végül nem maradt más megoldás, mint az amputáció. A Sanyi volt az, aki az írót, leégett házának végignézése után, mikor a katasztrófavédelem beutalta a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállóra az írót, még ki sem józanodva a sokkból, a férfivécében pofán verte, mert állítólag az író lefröcskölte. Minden pofára megy, és megy azóta is. Pont egy olyan gondozó konstatálta az ügyet, aki utálta Horváth Sanyit és kihívta a rendőrséget. Ezzel az író sajátos csúcsot vívott ki magának. Ritka a hajléktalanszállón az a lakó, aki miatt beköltözése után fél órával már ott is vannak a zsernyákok. Az író a lakástűz után kissé nervőz volt, nem is a pofán

vágás határozta meg hangulatát. A kiérkező rendőröknek elismételte a tényállást, de azt is, hogy nem kíván feljelentést tenni. Ezzel az ügy lezárult. Horváth még egy ideig megitta a napi két liter körtepálinkáját sutyiban a szállón. Spannjai hozták be neki, de nagy szájára tekintettel az elfekvőből az intézményvezető áttette a dühöngőbe, ahol picire összezsugorodott. Az első találkozás után, ami az amputáció után történt meg, Bourban élelmet és cigit hozott az elgyengült embernek. Nem felejtette el Faludy sorait: az emberek a börtönben, ha jók, még jobbá lesznek, ha rosszak, akkor még rosszabbá. Mindenesetre minden levágott láb helyére minimum két lopós új kéz nő. Lehet, hogy Röjtökmuzsalyon ez az evolúció.

Örök visszatérés az élet,

gondolta a korosodó prózaíró, amikor újra benyitott a röjtökmuzsalyi hajléktalanszálló ajtaján. Járt már itt, hisz február kilencedikén, amikor az Olgával közös itókfalvi ház leégett, a katasztrófavédelem ide utalta be. Háromágyas, dög meleg szobába került, mellettük fürdőszoba ontotta a falakon keresztül. A háromágyas szobát hívták betegszobának is, ott lakni megkülönböztetettség volt, szemben a nagy, másik két hodállyal, ahol pl. egy teremben legalább tíz ember is szorongott. Bourban eleve nem félt. Mikor a tűzoltók, a rendőrök és a katasztrófavédelem megérkeztek a lángoló házhoz, két fő kérdésük volt. Az egyik az, hogy az égéstérben található-e gázpalack, a másik pedig azt próbálta kikutatni, hogy az égő lakásból kikecmergő írót érte-e szénmonoxid vagy széndioxid, magyarán füstgázmérgezés. Nos, kiderült, hogy nem. Olga részéről lebunkózásra várt, de a csinoska töltöttgalamb odasúgta a katasztrófaturisták karéjában az írónak, hogy a feng shui szerint a konyha a szerelem jelképe, magyarázta a döbbent írónak. Csak kapcsolatuk elmérgesedésével vádolta meg később, hogy felgyújtotta a házat. Az oltás elvégeztével semmilyen szervezet semmilyen vizsgálatot nem végzett el. Kapcsolatuk elmérgesedvén Olga az író szemére hányta, hogy felgyújtotta a házat. Az író kétségbeesetten emlékeztette Olgát, hogy a náluk időző Dani Jani (falubeli mindenes), aki az egyetlen volt a katasztrófaturisták közt, aki részvétet nyilvánított. Nos, előttük mutatta meg, hogyha betüzelt a kazánba, akkor a konyha téglautánzatú falai közül, a téglarésekből ömlött a füst. Olga semmilyen intézkedést nem tett, ami azonos, hovatovább ekvivalens azzal, hogy gondatlanságból elkövetett gyilkossági kísérlet vádlottjaként szerepelhet ő még a vádlottak padján. Az írón persze mindez már nem segíthetett. A tűzben elpusztultak a könyvei, ruhái, cipői, mindaz, amit egy nyugodtabb korszakból át tudott menteni. A mentés is kalandos volt. Az író felajánlotta az itókfalvi önkormányzatnak, hogy plazmatévéjét, dvd- és video-lejátszóját, világvevő rádióját, könyvtárát, modern kondi gépét az itókfalvi önkormányzatnak adományozza. Cserébe az önkormányzat segített elköltöztetni az írót Szolnokról. A költözés folyamatában már ellopták az itókfalvi hórukkemberek a felrakott holmi nyolcvan százalékát. Ekkora aljasságra az író nem is mert még gondolni sem. Nos, ez a maradék pusztult bele a lakástűzben. Az írót a hajléktalanszállón többször kirabolták, értékes és nevetségtelen értéktelen holmikból mindenki markolt, amit csak tudott. A legutóbbi alkalom a mai napra virradó reggel volt. Az író bőrmellényét, aminek zsebében egy pakli cigaretta képviselte a legnagyobb értéket, két ágypárnája aljára fektette a lepedőre, de a zsebét, amibe a dohányát rejtette, már üresen találta. Bourban ágy szomszédja Ricsi volt, egy pszichopata kanördög, aki több mentális zavara közt a kleptomániájára sem mondhatott nemet. Lopott, mint a gép. Eszébe jutott egy történet arról, hogy egy másik íróbarátja - Munkácsi Miklós - házába a II. világháború végén, amikor a Vörös Hadsereg elérte Pestet, a főtéren erőszakkal beköltöztek a Munkácsi család kétszobás lakásába. Jéghártya fedte akkor a Duna jegét, az orosz kiskatonák kézigránáttal halásztak a Dunán. A robbanástól lebénult halakat összefogdosták és hazavitték. Otthon, másra nem volt ötletük, a fürdőszoba lefolyójába öntötték a halat, amelyek hálásan azonnal elslisszoltak. Ekkor jegyezték meg az oroszok, a wc lefolyójára nézve, hogy zabratykaja masina, az az igazi tolvajló gép. Nos, a

súlyosan terhelt Ricsi is lopott, értékhatártól függetlenül. Az író igyekezett mindent elzárni, de ennek ellenére olyan cuccai is eltűntek, amelyek másnak nem jelenthettek értéket, ezek közt szerepelt pl. a nyugdíjas igazolványa. Hogy azt miért lopta el, arról hótt lila gőzének sem lehetett az írónak, de nem is volt. Mert ezt az igazolványt csak a személyi igazolvány felmutatásával lehetett használni. A röjtökmuzsai reggelik kalandosak voltak főleg azért, mert reggelre derült ki, mi tűnt el az éjjel. Bourban nem vehetett részt a közmunkaprogramban, nem is bírta volna a dereka, ezért a fizetésnapi dáridókon sem igen vett részt. Ezeken a napokon estek meg a nagyobb lenyúlások és markecolások. Tombolt ilyenkor a hajléktalanszálló. Nem ismerték ugyan Jack Londont, de annál jobban betartották a „fütykös és agyar" törvényét. Na, szó, mi szó, Borbant még a legelső napján, megérkezése után megütötte a férfivécében egy dolgát ott végző pasas. Állítólag lefröcskölte vízzel. Bourban még ki sem józanodott a tűzvészből, mire a valóság fejbe kólintotta. Az ügyet az egyik gondozónő feljegyezte naplójában, majd a kissé véres prózaíró miatt kihívta a rendőröket. Az író már meg sem lepődött azon, hogy ugyanaz a csapat volt az, amely a háztűznél kivonult. Akiknek kocsmázásra még futotta, azok a piac Szandai nevű kocsmájába jártak, ahol a jószívű kocsmáros egy gondosan kiválogatott rétegnek még hitelt is adott. Ennél olcsóbb hely már nem is volt ott Röjtökmuzsajon. A hajléktalanszálló összes amputált páciense ott töltötte szabadidejét. Járt oda egy Peti nevű fószer is. Rendszeresen tarhált is. Mondandójának, meséjének, legendájának lényege egy hőn állított kötél volt, ami azt a célt szolgálta volna, hogyha összejön az ára, akkor Peti arra akasztja fel magát. A kocsma közönsége még fogadásokat is kötött erre. Kettő az öthöz adták Peti halálát. Peti azonban egyszer csak eltűnt a kocsmából. A mindent felületesen kiderítő röjtökmuzsaiak jó vagy rossz arcot mutatva konstatálták, hogy Peti beváltotta az ígéretét. Összejött a kötél ára, s Peti azonmód felakasztotta magát, csak az esti szürkületet várta meg.

A röjtökmuzsalyi hajléktalanszállót megérintette a líra

Jóllehet össze lett szarva valamék ismeretlen sorstársam által a wc-hez vezető út, hisz valahogy ő is megakarta mutatni mindenkinek, hogy nyoma van a világban, kisütött a nap, nyílik az aranyeső, a tulipánok, és zöldell a természet. Húsvét is elmúlt, amikor a lányokat illik meglocsolni, ez itt kimaradt a szálló életéből, de felbukkant egy ismeretlen dalnok, aki belecsapott a húrokba. Tehát egy nőnapi köszöntő bukkant fel az iroda ajtajához szegezve.

Ha érzékeled sötét éjjel,
Akkor elbírsz ezer veszéllyel,
Ha öröm lesz minden virradat,
Akkor Tied lesz minden pillanat,
Ha veled van nincsen semmi kétség,
Akkor birtokodban a való szépség,
Ha kedves Neked az embertársad,
Akkor semmi nincs, mi Benned lázad,
Ha átölelnéd a teljes nagy világot,
Akkor harmonikus lelki belvilágod,
Ha úgy érzed semmi nem hiányzik,
Akkor döntésed ezután nem hibázik,
Ha odaadó szíved értünk dolgozik,
Akkor agyad derűsen dolgozik,
Ha adod az egészet, nem egy szeletet,
Akkor elönt bennünket a nőktől áradó szeretet.

Siket Norbert verse

Harsog a tavasz

Megbolondítja az embert a tavasz, cserebogarak százai hevernek döglötten az aszfalton. Nagy az öröm, hétágra süt a nap, és a csikkszedők is örülhetnek, az eső nem áztatja el a csikkeket, mehetnek gyűjteni. Régi lakóját fogadta vissza a szálló, Kupé Tamást, aki évek óta hol a hajléktalanszállón, hol a szabadban élt. Öntörvényű alkoholista volt, borban utazott. Érdekelte a kabbala, a különféle tudatmódosító szerek használata, talán ezért szart egyszer be a férfivécé helyett a fürdőkádba. Még jó, hogy a centrifuga nem jutott eszébe, mert az lett volna az igazán ördögi. Kupé Tominak sikerült 42 éves korára annyira elhanyagolnia korábban elfagyott és elüszkösödött lábait, hogy az egyiket tőből amputálták, s így került vissza a szállóra. Nálunk lábadozik. Nevelgetem, oktatgatom (ritka zavaros fejű ember), általában Pistorius eseteivel szórakoztatom. Arról az emberi csodáról van szó, aki amputált végtagja ellenére futásban kivívta magának a jogot, hogy futásban az egészségesek közt rajtolhasson az olimpián. Aztán a sportemberlegenda betörőnek nézte a saját barátnőjét és ledurrantotta egy Magnummal. Szóval vígasztalom Tomit, hogy a fantomfájdalmak után akár még börtönbe is kerülhet. Örül neki. Ott ül mellettem a fotelben, sovány, mint Gandhi (alkoholista szegény), várakozó szemeit a csikkemre szegezi és delejezi. Tiborral beszélgetünk, szóba kerül az evolúció, én megpendítem, hogy minden új levágott láb helyett két lopós új kéz nő ki a szálló lakói közt. Csöndesen örömködünk, a vigalom percei ezek. Aztán egyszer csak Tomi azt kéri tőlünk, hogy tegyék át másik fotelbe. Megtesszük, aztán, ha lemegy a nap, sajnos újra gyorsan jön a hideg, s bemegyünk a szállóra. Norbertre rájön a dohányozhatnék. Tomi első foteljébe ül, elönti nadrágját a nedvesség. Most nem beszart Tom, csak behugyozott. Sebaj, ha rákap a járókeretre, körbeszarhatja a szállót is, perecalakúan.

Kitérő

„Az intellektuális szemlélet formája az örökkévalóság” - írta a fiatal Schelling.

A hajléktalanszálló három szobára oszlik. A kazánház mellett közvetlenül van egy csöpp szoba. Mindössze hárman laknak benne. Törpe, Éva és Kati, egy borzasztóan randa nő. Aztán jön a Dühöngő, ott heten laknak, köztük én. S marad az Elfekvő, ahol a többi lúzer él, köztük három amputált. Tartozik hozzá egy nagy, betonnal leborított udvar, ahol a repedésekből az idén már irtottak ki gyomot. Hátra marad a női és férfi WC, meg a fürdő és slussz. E komplexum előtt le Benő kocsijával vasárnap reggel, a korosodó prózaírót meglátogatni. Ronda, esős, a novemberi időket idéző nap volt, szemerkélő esővel, széllel és hideggel. Hosszú volt a látogatás. Benő komótos ember, általában délig szokott maradni. Általában januárban szokta meglátogatni az írót, de sebaj, akkor, ha jön, öröm az ember életében ebben az ingerszegény környezetben. Benővel ezerkilenszázhetvenben ismerkedett meg a ceglédi gimnáziumban és az eltelt évtizedekben is megmaradt, kis kihagyásokkal a baráti kapcsolat. Eldöntötték, hogy isznak egy kávét Szlovákgyarmaton, az már Szlovákia, ahol rá lehet gyújtani a kávé mellett a presszóban és majd elmennek Kisecsetre is. Fel kellett ugyanis térképezni, hogy a tűzvész után hány Siesta gázkályhája és gázpalackja is maradt az írónak, mert a tűzvész napján, ami megmaradt érték volt, azt mind átvitték Doddyhoz. Meglepetésükre Olga is otthon volt, sőt szobácskájában, melyet gondosan elzárt az író elől, égett a kályha és kellemes meleg volt. Némi telefonálgatás után kiderítették, hogy a kétbodonyi gázcseretelep még vasárnap is nyitva lehet. Uccu neki, elindultak. A gázcseretelepen sikerült is venni két töltött gázpalackot, amit visszavittek Kisecsetre. Ott derült ki, hogy az egyik gázkályhát palackkal együtt a korhely Doddy szomszéd eladta, de tönkretette az író számítógépét is, és a villanyrezsót is. Nesze neked, entellektüel, itt

van neked a meghitt falusi szomszédság. Aztán lecsutakolta Olga a gázpalackokat, Benő visszafuvarozta az írót Balassagyarmatra, aki beült egy olasz pizzériába és olvasott, mert recenziót kellett írni egy kötetről neki. A szállón csak Ricsi kanördög kérdezte meg, hogy jól esett-e a buzulás, más már nem történt, az eső még javában szemerkélt. Az író megnézte a tévéhiradót, bevette gyógyszereit és falnak fordult, de reggel első dolga volt, hogy bemenjen a bankba, és betegye a Benőtől kapott fizetéskiegészítést. Benő régi motoros, tudja, mi a szenvedés. Huszonéves korában diagnosztizáltak nála jóindulatú agydaganatot. Megműtötték, jól van, de rendszeresen kontrollra jár. Agyának egy részét el kellett távolítani, így aztán azt a részt is megbirizgálták, ami a szexuális működéshez kell, s ezt karbantartani csak kívülről lehet, tapaszokkal, injekciókkal stb. Szóval Benő tudja, mi a szenvedés. Talán épp ezért támogat engem.

Egy hétköznapi nap a hajléktalanszállón

Mindenki máskor kel, de a csődület a mikrosütő (grill) mellett fél nyolckor tetőzik. Ez ahhoz kell, hogy az ember a neszkávéjához megmelegítse a vizet. Mindenki igyekszik, noha még a zöme kába az álmatlanságtól, vagy a másnaposságtól. A reggeli kávézás jó alkalom, hogy megtárgyalják, hogy az éjjel kitől mi tűnt el, sűrű harákolás közben. Reggeli még nincs, csak nyolckor nyit a Vöröskereszt épülete, ahol a reggelit adják. A jó benne az, hogy nagyon közel van a hajléktalanszálló épületéhez, a rossz az, hogy évtizedek óta zsíros kenyér a reggeli, akárcsak az uzsonna. A kettőt az különbözteti meg, hogy a reggelihez forró vizet adnak tea gyanánt, illetve helyette. Az éjszakai lopások trükkösek. Néhol a farzsebből tűnik el huszonnyolcezer forint, de még az is megesett, hogy a lakatra zárható szekrény kulcsát a lakók általában a nyakukba kötve hordják. Rátkai Sanyi (fehér bor tisztán) többször elszenvedője volt a lopásoknak. Ő a legnagyobb szobában, hodályban alszik. Egyszer a zsebéből tűnt el a pénze, egyszer pedig levágták a kulcsot tartó madzagot a nyakáról és a saját kulcsával rabolták ki a szekrényét. A vezetőség a kezét mossa. Nem minden gondozónő egyforma. A vezetőjük Erzsike, aki ápolói minősítést, szakvizsgát is kapott valahonnan. Jól ki tudta kúrálni az író tavaly kapott lábszárfekélyét, ami fénykorában egy lüktető húsos seb volt a jobb sípcsonton, akkora, mint egy liternyi zacskós tej. Nem sokat adtak volna azért a lábért, de Erzsike naponta sterilizálta, átkötötte, leszedte róla az elhámlott hámszövetet és a borzasztó seb begyógyult. Igaz, Kasza Pista (fehérbor+vegyes pálinka) májzsugorát nem tudta kiküszöbölni. Bourban azokkal a lakókkal, akikkel bizalmi viszonyban élt, fogadásokat kötött, hogy ki lesz a következő halott a szállón. Mindenkinek megvolt a saját rangsora, de ezt rendszeresen felborította az élet. Ki gondolt ugyanis arra, hogy a közel hetvenéves Horváth Dezső, aki több betegsége után szélütést kapott és a röjtökmuzsalyi kórházban az elfekvőben, kómás állapotban tartották életben lélegeztető gépen, megelőzi Rudit, aki belső vérzése következtében kétszer is kihányta a máját, még ma is él és virul. Mondta is neki a kórházban a belgyógyász, hogy gratulálok Rudolf! Maga ezzel a májjal akár két hónapig is élhet. Ha betartja a játékszabályokat.

Rudi él és virul. Abbahagyta az ivást, ami a szállón rettenetes lelkierőt igényel, és most tünetmentesen jár-kel. Kasza Pista pedig hatvanadik születésnapjára kapott az intézményvezetőtől, Bőhm Sándortól egy tortát, egy üveg bort és rá két nappal meg is halt. A röjtökmuzsalyi addiktológia fénylő csillaga, Kocka István (fehér bor) pedig hatvanhárom sikertelen elvonót mondhatott magának, lelépett a pástról, mármint a listáról, mégpedig a ludányhalászi pszichiátriai otthonba, és nem ad életjelt magáról, de a szoros versenyből kiesett. Külsős ugyanis nem vehet részt a játékban. Reggeli után a hadra fogható hajléktalan elvonul közmunkára, kivéve az életveszélyesen süket Ricsit, aki alkalmi munkákból és kisstílű lopásokból és markecolásokból kívánja életszínvonalát fenntartani, s munka hiányában, mert nincs minden nap fahordás, terrorizálja a szállót. A maradék vagy unatkozik a szállón (általában nem olvasnak, rádiót nem

lehet hallgatni, mert egyeseket zavar, ugyanez a helyzet a tévével). Az összezárt emberek feszültsége csak nő, pláne, ha megjön a segély és telik olcsó kannás borra, amit vasúti talpfából állítanak elő, s rajta van a rákkeltő anyagok világranglistáján, márpedig előkelő helyezéssel. Jó időtöltés még a verekedés is, de már a döntő meccseket megvívták, mindenki tudja, hogy mi az erősorrend és ahhoz tartja magát. Persze ezt az erősorrendet egy-egy új lakó felborítja, lezavarnak egy mérkőzést, mármint a jelenlegi bajnok a kihívóval szemben, és helyre áll a világrend. A verbális agresszió a legdurvább, mindennapi és sűrűn ismétlődő esemény. A szálló lakói nem is tudnak, vagy akarnak csak így „kérni", hogy „Baszom azt a pudvás faszomat, hogy nyald le róla a gecimet." A nők is így beszélnek. A nappali melegedő maga a Vöröskereszt épülete. Benne egy konyha és hivatali helységek vannak. Vasból készült rácsait állandóan zárják a Vöröskereszt alkalmazottjai, de az inzultusokat, a beszólásokat ők sem kerülhetik el, noha a helység be van kamerázva. Az írót nemrégiben a balassagyarmati bíróság egy garázdaság miatt hallgatta ki tanúként. Ordódi Gábor garázdálkodott ott részegen. Asztalokat, székeket dobált össze és vissza és fenyegette az alkalmazottakat. A gondozók vezetőjének, Erzsikének, többször megígérte, hogy felgyújtja az autóját. Azt minden épeszű ember tudja, hogy a gondozó a hivatalt ellátó megkülönböztetett személy, aki ellen szóbeli vagy fizikai bántalmazás súlyos börtönéveket hozhat a delikvensnek. Ordódi ezzel nem is törődött, még a kivonuló rendőrök előtt sem hagyta abba az óbégatást. Hivatalos közeg elleni atrocitás esetén gyorsított eljárásban részesül a delikvens, előzetes letartóztatással. A tárgyalás végét nem vártam meg a bíróságon. Ordódi ma is a szállón lakik (halkabb lett). Egyébként nem tudni, mire fel az a nagy erőszak: amputálták az egyik lábát, műlábat hord, s csak bottal tud közlekedni.

Szerelmi szál

A röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón csak két biztos van. Márpedig az, hogy reggelire és uzsonnára jellegtelen zsíros kenyér a menü. Az ebédet az itteni Idősek Otthonából hozzák, általában híg leves és egy szelet kenyér. Ennek ellenére egyetlen lakót sem láttam lefogyni itt két év alatt. A legcudarabb a szombat és a vasárnap. Egyfelől nincs reggeli kávé, másfelől az ebédet is kiosztják már délelőtt tízkor. A gyomor három óra alatt kiürül, tehát utána hiába korog a gyomor, nincs apelláta. Nyelik az éhkoppot. Másnap reggelig. Ilyenkor a legnagyobb a valószínűsége, hogy balhé törjön ki, ami majd mindennapos errefelé. A kaját nem a hajléktalanszállón osztják, hanem a helyi Vöröskereszt épületében, ami 20 méterre van a szállótól. A Vöröskereszt épülete egyben nappali melegedő is. El lehet tétlenül devernyázni benne reggel nyolctól délután négyig. Látható, hogy sokkal több a hajléktalan, mint amennyi a szállón él. A szállót elkerülők arra hivatkoznak, hogy ott lopnak (igaz), s inkább a szabadban éjszakáznak. Ezeket onnan ismerni meg, hogy nehezen járnak, mert fagyás miatt, különböző mértékben amputálták lábujjaikat. Van, aki csak a bokájára támaszkodhat, s van olyan is, akinek maradt még néhány ujja, így cipőt hordhat. Viszonylag sokan vannak, akiknek tőből amputálták az egyik lábát, ezek közül egy csak tolószékben ülve közlekedik, de a másik kettő elboldogul műlábbal és mankóval. Mindenki iszik a szállón, természetesen a nők is, főleg Emma, aki már reggel be tud ócsítani, de annyira, hogy ki kell tenni a szálló elé, hogy átfújja szél. A Vöröskereszt lelke a jó lelkű Nóra, akit puritán negyvenesnek ismertem meg. Jó lelkű asszony. Átlagosan alacsony és jó a szíve. Számtalan balhét láthatott már a nappali melegedőben. Bár számtalan förtelmet tapasztalhatott a konyhaablakából, nem keseredett bele. A sima berúgást a szállón nem jegyzik, de ha az amputált Lacit hozzák haza tolószéken, összeszarva és hugyozva, az már döfi. Ilyenkor megnő a gondozónők munkája is, hiszen a részeget ki kell venni a kocsiból, levetkőztetni, lefürdetni, majd tisztába tenni. Teszik is a dolgukat. Némelyik morog, de a többség megszokta az ilyen baleseteket. Hogy hogy került Norbert a szállóra, azt nem tudom. Kopasz, kigyúrt alak volt, csibészes modorral, ami úgy tetszik a nőknek. Tar feje hátul

tetoválva. Hallottam azt is, hogy a tanúvédelmi program keretében helyezték el itt. Kinézetre balhés csávó volt, de el lehetett vele beszélgetni vele normális dolgokról. Humorával, csibészes modorával kitűnt a többiek közül. Állítólag drogozott, mariskát (marihuana) szívott, kínálta az írót is, de az nem ment ebbe bele. Kimaradt a jóból. A pletykák jöttek és mentek Norbert körül, s egyszerre szinte mindenkiben fellángolt az irracionális düh, és Norbertet kitiltották a hajléktalanszállóról. Maga az intézményvezető döntött így, a galamblelkű Bőr úr. Egy ilyen kiebrudalás nagy retorzió. Ilyenkor a delikvens már nem mehet be régi helyére, csak a bejáratig, ahol nejlonzacskóba várja őt összepakolt holmija. Förtelmesen embertelen eljárás, pláne, ha eközben a gondozónő válogatott sértéseket vág a kitaszított felé, aki nem is akar már védekezni, csak ki motyóját összeszedni. A kegyvesztés azonnali keserve, hogy fűtetlen, kiürült lakásokban húzhatja meg magát az ember, gondot jelent a mindennapi tisztálkodás. És a magány. Közben felfigyelt az író arra, hogy a negyvenes Nóra egyre mélyebbre ereszti a dekoltázst, feltűnt egy kis rúzs és szájfény, szóval egy tizessel megfiatalodva osztogatta az ételt a rászorulóknak. Ez egy családos, feltehetően gyerekekkel rendelkező, már nem bakfis korban lévő asszony esetében feltűnő. Egyszer meg is kérdezte Bourban Douglas Nórát, hogy új fiú bukkant-e fel a háznál, mire Nóra kacagva igent mondott. Már napok teltek el a kiutasítás után. Az író a könyvtárban nyomta a penzumát, amikor délután, munkavégzés után, lement csövelni az iskola és művelődési ház aluljárójába. Ott legnagyobb meglepetésére Norbertet találta, aki egyedül ácsorgott ott. Váltottak nehány barátságos szót. Aztán az író pössentett egyet, elköszönt Norberttől, de még sikerült szembetalálkozni az első randevújára kirittyentett Nórával, aki boldog mosollyal sietett Norbert felé. Magánügy.

Szürkeség

A hajléktalanszálló hatkor ébredezik. Abban a szobában, ahol egy fedél alatt tizenkét ember lakik, aligha marad titok. Mindenki tudja, hogy a másiknak hány krajcár kuncog a zsebében. Egyedüllétre nincs esély, még a wc-n sem, ahol nem választják el zárható módon a magukon könnyíteni akarókat. Az egyetlen esély az egyedüllétre elérhetetlen. A szobák ajtajai zárhatatlanok. A gondozók, s a szálló alfa hímje, Ricsi, ki agyhalálát lábon hordja ki, kopogtatás nélkül nyitnak be a szobába. Hétkor már nagy a sürgés-forgás az egyetlen mikrohullámú sütő körül, ahol a lakók nescaféjukhoz vizet melegíthetnek. Minden elektromos eszköz egyéni használata tilos. Így pl. a lakók nem használhatják saját kávéfőzőjüket vagy villanyborotvájukat. Reggel szembesül általában az ember azzal, hogy az éjjel mit loptak el tőle. Ma Tibor lett a legnagyobb vesztes, tévéjéhez való távirányítóját lopták el, ami nélkül a készülék gyakorlatilag majdnem használhatatlan. Még videofilmet vagy dévédét sem lehet nézni, csak az utoljára beállított kereskedelmi adó filmcsatornáját. Mindenki tudja, hogy ki a tettes, de szólni nem mer. Az eddigi lopások döntő hányadát Ricsi követte el, a vezetőség semmi érdemlegeset nem tett ellene már hosszú évek óta. Az unalmat a legnehezebb kivédeni. Tibor egész nap fúr-farag, varr, próbálja magát lekötni. Ő a tanúvédelmi program keretében jutott el hozzánk. A mosoly olyan ritka itt, mint taps a templomban. Aki anyagilag megteheti, az iszik valamilyen közeli kocsmában. Ennek ellenére néhányan megpróbálnak olvasni a lármában. Sportra nincs esély. A szállónak nincs egy labdája, egy tollaslabdaütője stb. Az unalom az oka a sok veszekedésnek. A lakók kínjukban egymást figyelik és lesik, hogy rajtakaphassák a másikat valamilyen szabálytalanságon. És sietnek ezeket jelenteni a gondozóknak, akik ezeket a szabálytalanságokat kénytelenek rögzíteni valamilyen füzetben, amit aztán vagy elolvas a főnök, vagy sem. Általában egészen szerencsétlen emberek laknak az átmeneti szállón, s ezek közt is nehezebb dolguk van az amputáltaknak és az analfabétáknak. Az utóbbiak pl. képesek hosszú órákon keresztül nézni az unalmas utcát, hogy valamivel elüssék az időt. Nekem sincs jó kedvem. Tegnap este bejött a szállóra Pekó Tomi, akinek mindkét lábából csonkoltak már. Ez nyilván az

utcai hajléktalanság következményeit jelenti. De nem egészen. Pekó Tomi, aki a szálló minimális térítési díját (két karton cigaretta ára) sem fizeti, teleszarta a fürdőkádat. Az ordítozástól megfájdult a fejem, s tudom, hogy a hypóval való fertőtlenítés néhány komolyabb baktériumtörzsnek csak gyógyír, fejfájásom nem enyhül, ha arra gondolok, hogy egy anonym lakó a mosógépet szarta tele. Nyilván azt sem lehetett szakszerűen fertőtleníteni. Így élünk mi Árkádiában.

A költözés a szállóra

Vasárnap nyugodt nap szokott lenni a hajléktalanszállón, mintha az ott élő emberek, ha nem is lennének vallásosak, de betartják a vasárnap szakrális, megkülönböztetett jellegét. Mosnak, már akinek van mit és próbálják agyonütni az időt. Ez olvasás, tévé, rádió híján csak zrikálásban, egymás baszogatásában mehet végre. A „nyald le a gecis faszomat" csak a mondatok összefüggésére használják, de sajnos a mondatok sem állnak össze kerek egésszé. Itt íróként létezni egész különleges feladat. Olyan emberek társasága ez, akik nem tudnak kommunikálni, egymással beszélgetni, kérdéseket és mondatokat feltenni. Csak a gyűlölség, s az indulat sistereg bennük. Helyzetük teljesen reménytelen. Általában a szállóról az embereket utoljára lábbal előre gurítják ki, fekete cipzáros fóliában, állig becipzározva.

A nyarat az író, egészen a februári beköltözésig, itókfalvi szomszédjánál, Doddynál töltötte. Albérlet volt ez, egy gyengén fűtött szobában, szekrények nélkül. Doddy magának való, zsémbes és zsörtölődő alkoholista volt, de nem hiányzott belőle némi bölcsesség és irónia, de még humor sem, csak sajnos elég ritkán vette elő ezeket az adottságait. A lakbért negyven ezer forintban határozták meg, ami az itókfalvi faluban, ahol 22 pakli cigaretta árából kell kihúzni a hónapot a végleg leamortizálódott arcoknak, horribilis főnyeremény volt. Írás nem született az albérleti szerződésről. Ez azzal a veszéllyel járt, hogy az írót akkor dobhatta volna ki Doddy indoklás nélkül az utcára, amikor akarja, hisz lakcímkártyáján nem Doddy címe szerepelt. Az író beletörődve vette ezt tudomásul. Eleinte úgy tűnt, hogy a két, magának való ember összemelegszik majd és a bajtársiasságnak és az összetartozásnak, szolidaritásnak kialakul egy minimuma, ami összehabarcsolja a két, sors által megtépázott lelket. Eleinte ez rendjén is volt. Aztán Doddyn felülkerekedett régi éne (egy válás, két öngyilkossági kísérlet) és a töméntelen alkohol, és az író kezdte cseszegetni. Főleg mások előtt. Mi volt az indok? Ha volt sapka, azért, ha nem volt, akkor meg azért, mert nem. Többször elmondta kommunista fasznak, minden alap nélkül, az írót, aki csak hüledezett. Tőle távol állt az ilyesmi, sőt tradíciói is voltak a kommunistaellenességnek a családban. 1956-ban ugyanis az író apja még tüzérfőhadnagyként szolgált a seregben. A forradalom leverése után csak az maradhatott a néphadseregben, aki felesküdött rá. Az író apja nem. Ezzel elveszítette szolgálati lakását, fizetését, teljes egzisztenciáját. Óriási szerencse volt, hogy a helyi (ceglédi kórházban) volt egy állás a volt tüzérhadnagynak, aki ludovikás évei közben horribilis erőfeszítéssel elvégezte az orvostudományi egyetemet, és orvosi diplomát is kapott. Ez a kórházi állás mentette meg a kvietált katonatisztet, és az, hogy a családi legendárium szerint egy ceglédi házaspár befogadta albérlőként lakás nélkül maradt családunkat. No, ezek után, hogy lennék ilyen kommunista fasz, kérdhetném, de Doddynál már nem volt kegyelem, elkönyvelte magában, hogy elmar a háztól. A rossz idegzetű írónak eleinte tetszett az a bajtársiasság, hogy a hétvégi kosztot közösen oldják meg, azaz összedobták rá a pénzt. Aztán ezek az ebédek is elmaradtak, azaz kiveszett minden meghittség. Amikor eleinte az író felhánytorgatta másnap, hogy Doddy már megint szapulta, korholta, baszogatta az írót, azt felelte, hogy nem kell vele foglalkozni, ő még magával is képes összeveszni. Az írót nem nyugtatta meg a dolog, tudta, hogyha rossz irányba indulnak el a dolgok, azt már csak a fal állíthatja meg. Doddy bortól zavaros szemmel becsmérlő szavakkal vetette fel január közepén, hogy még márciusban kidobja az írót, majd ezt módosította a nyárra. Így nem lehet élni, mondta

magában az író, hogy az ember nem tudja, mennyi ideig biztos a fedele a feje felett. Aztán jöttek a rondább, ocsmányabb dolgai Doddynak, aki nem tudom, hogy mit kezdett az író nélkül, mert a havi negyvenezer forintos farakományt, ami a fűtéshez kellett, mindig az író fizette, de az alkoholista düh és butaság győzedelmeskedett Doddyban. Egyszer, társaság előtt, azért baszta le az írót, mert szerinte nem volt katona. Erről az író sohase mesélt, de önérzetét nagyon bántotta. Másnap megkérdezte Doddyt, hogy honnan vette, hogy nem volt katona, miért baszta le, de Doddy már csak a vállát vonogatta. Az ocsmányságnak nincs felsőbb határa. Bourban olyan arccal született, melynél az orrlyukak nem voltak szimmetrikusak. Most meg ezen kezdett el lovagolni Doddy, mintha az ember léte és barátsága attól függ, hogy római metszésű orra van-e, vagy sem. Anyagilag is becsapta az írót. Egy farakomány alkalmával januárban az író 25 ezer forintot fizetett Hroza Kálmánnak, a falu fő faszállítójának. Úgymond kifizette a februári albérlete nagyját. Az író odaköltözése korszakában vett egy böhöm tévét és elintézte egy kábeltelevíziós társasággal, hogy legyen tévéadásuk. A megállapodás értelmében felezték az összeget, ami négyezer forint volt, tehát Doddyra kétezer forint jutott. Amikor Doddy acsarkodása elviselhetetlenné vált, akkor megegyeztek benne, hogy februárban csak 13 ezer forintot fizet az író. Ez úgy jött ki, hogy kifizetett a faszállítónak 25 ezret, erre rájön Doddy kétezer forintos díja, az összesen huszonhétezer forint, s azaz már csak februárban 13 ezer forintot kellett volna fizetni az írónak, hogy a megbeszélt negyvenezer forintos lakbére meglegyen. Az elköltözés azzal kezdődött, hogy a tévétársasággal az író a saját fűtetlen és fűthetetlen lakásába költöztette a böhöm tévét és még jóval február vége előtt közölte Doddyval, hogy elköltözik, és kéri vissza a februárra megelőlegezett huszonhét ezer forintot. Dody elhajtotta ezzel a búsba. Tehát az író csak nem lakta le a kifizetett hajlékot, még előlegét is eltulajdonította az írónak. - Ez huszonhét mínuszt jelentett az írónak, meg a költözködés árát. Ne menj albérletbe Itókfalvára Doddyhoz albérlőnek, mert kiforgat. A keró meg nem ütötte meg egy átlagon aluli albán menekültsátor átlagát, beleértve azt, hogy a macskák a fürdőszoba zuhanytálcájára szoktak szarni és pisálni, a hűtőszekrény meg tele volt dögszaggal, Doddy ott tárolta a kutyájának és macskájának a kosztját, csak sűrűn elfelejtette berakni a mélyhűtőbe. Mindent egybevéve nagy lecke volt ez az írónak, a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón sem fergetegesen vidám az élet, de legalább biztos fedél van az író feje felett, és már a május sincs olyan fenyegetően távol, amikor Bourban visszaköltözhet saját kuckójába Itókfalvára, ahol már akkor remélhetően nem kell fűteni.

Isten nem ver bottal

Az itókfalvi papot személyesen nem ismerte az író, csak hallomásból. Mint kiderült, ő maga kérte magát néhány évre ebbe a kis lélekszámú faluba. Mert meg akart „tisztulni". A fiatal pap - egyszer Bourban látta őt a terepjáróban - nagy vadász volt, s az egyetlen találkozás, ami közte és a pap közt megtörtént, arra a momentumra hagyatkozhatott csak, amikor az író megpillantotta őt, s a pap terepjárójában a kissé lengén öltözött tizenéves lánykát (gondolom térítés örve alatt folyt a kocsikázás). Az alaposan kisminkelt lányka unottan rágcsálta a rágógumit és a harmincas papra bízta a teendőket, aki nem késlekedett. Fölemelte a furgon ajtaját és egy összekötözött őzet húzott le róla, az írót kérvén segítségül. Az író ugrott, mint a nyúl, segített, de megcsapta a pap mindent átható konyakszaga. Így már érdemes megtisztulni, gondolta az író és hazafelé szaporázta útját, elgondolkodván azon, hogy ő vajh miért is nem lett pap. Úgy gondolta ugyanis, hogy ő rá is ráférne az a bizonyos megtisztulást hozó tisztítótűz. Bourban már rég nem volt kőmaterialista, de a hirtelen feltörő New Age káoszból nem tudott testközelit, adekvát világmagyarázatot választani. Ráadásul Olga, Bourban Douglas partnere egy tekintélyes ezoterikus mozgalom vezetője volt, hívői hittek abban, hogy fel tudják venni a verbális kapcsolatot az elhunytakkal. Szóval választékban nem volt hiány. Az író mindössze annyit tett

lelke üdvözüléséért, hogy időnként depressziós hangulatában felcsapta a Bibliát és abból próbált erőt meríteni egy-egy nehéz életkérdésre és zsebébe markolt és megvette a kínai bölcselet Lao Ce Tao Tö King-je mellett a leghíresebb kínai jóskönyvet, a Ji King-et és abból próbálta magát a felszínen tartani. Amire igen nagy szükség volt, mert az itókfalvi falu legnagyobb átka az ingerszegénység volt és az író rettenetesen egyedül érezte magát, még akkor is, amikor a saját fűtetlen viskójában aludt, meg akkor is, amikor Doddynál, a rémes szomszédnál kivette az albérletet. Dody reggel elment dolgozni és csak valamikor fél három körül keveredett haza. S utána vagy jöttek a cimborák borokkal vagy nem, vagy hívták az írót vagy nem, poharazni. Általában hívták, de pont ilyenkor jött rá a Doddyra a zsörtölődés, fél milliós perrel fenyegette az írót, mert nem találta a szakmunkás bizonyítványát, ma már túlitta magát. De abban a dzsumbujban, melyet áthatott a füst, kosz, korom, cigarettafüst, állati ürülék egyvelege, nehezen lehetett bármit is megtalálni, így pl. Doddy nem találta meg rendszeresen havi csekkjeit, találékonynak a rejtőzésben a vízszámlák jártak az élen. A keddi hajléktalanszálló reggele nem indult rosszul Bourban hamar lefeküdt, sem látni, sem hallani nem tudta a szoba tévéjét és ez elvette a kedvét. Kár, mert néha ki lehetett fogni igazán jó filmeket, eltekintve a szappanoperáktól, felesleges reklámoktól és a kormányzati propaganda agymosásától. A zoknija, amit reggel kimosott, nem volt a helyén, azt Karcsi (új figura a szállón, ellenséges a viszonya az íróval), azzal kezdett, hogy szopja le őt. Bourban edzett volt a szállón uralkodóján eluralkodott verbális agresszióval szemben, de bemutatkozás helyett azonban ez az antré egy kissé erős volt még neki is. A zoknit magára vette, és minden lelkierejét összeszedve megmondta a már felkelt Karcsinak, hogy a zokni az övé, és hordani is akarja. A kopasz izomkolosszus (Karcsi), aki szabad idejét általában bírósági tárgyalásokon töltötte, lazára vette a dolgot és azon merengett, hogy a tegnap kimosott mintegy hat tiszta zoknijából miért nem talál egyet. A retorzió elmaradt tehát. A szállón elszaporodott lopások miatt Bourban a szálló ügyeleti szobájában szokta hagyni a mobiltelefonját. Reggel azonban elkérte, mert régi barátja, Benő hívását várta. Ehelyett azonban egy sms várta. Feladója ritka jó lelkű ember volt, a falu egykori kocsmárosa, aki hosszú évek óta minden hétvégén Itókfalván tölti a weekendjét, feleségestül. Az sms rövid volt - „Dody szilánkos lábtörést szenvedett.” Öröm az ürömben, noha az író nem volt haragtartó típus. Az összes ezoterikus érdeklődéssel megáldott ember ugyanis, akikkel Bourban az elmúlt időkben összeismerkedett, azt mondta ugyanis, hogy nem szabad a másikat gyalázni, szapulni, keservét kívánni, mert visszaüt. Hogy aztán hogy tudja az egykori főbérlő a fűtését (kazánja is felrobbant azóta), étkezését megoldani, az tökéletesen sötétben marad.

Akár az élet lényege.

Egy újabb reménytelen nap

Vigasztalan eső áztatja a röjtökmuzsalyi hajléktalanszállót. Nagy a baj, mert ez egyébként is rosszul öltözött, göncökbe bugyolált emberek nem tudnak kimenni az utcára csikket szedni. Dohányra meg nem jut pénz. Fogcsikorgató sivárság uralkodik. A szálló levegője szaglik az eső elől behozott, félig-meddig kimosott ruhák pállott szagától. Az erős fiúk keménykednek, az idősebbek, a betegek, a szelídebb természetűek meghúzzák magukat. A reggeli a mindenkori zsíros kenyér volt, teának nemigen nevezhető forró vizes löttyel. A nap rosszul indult. Reggel hétkor az író kinyitotta szekrényét, amitől az idegrohamot kapó alfahím - Karcsi - annyira begurult, hogy előbb hozzávágta az egyik papucsát, a másikkal meg jól a fejére húzott. Megalázó eset, de legalább nem gyakori. Bourban nem szólt az ápolóknak, gondozóknak, hátha elcsitul Karcsi feneketlen dühe. Karcsi pénztelen figura, nem olvas, tévét nem néz és mindenkit, akinek egy kicsit többje van, zsigerből gyűlöl. Szabadidős tevékenysége abból áll, hogy bírósági tárgyalásokra jár ez az agyontetovált, kopasz, idegbeteg gorillaivadék. Humor nincs a szállón, maximum akkor, ha valakit sikerül lenyúlni valamivel. Igen, a szállón mások kirablása

a legfőbb örömforrás. A maximum. A tét legtöbbször kicsi, ritka az, hogy valakinek sikerül pénzt is lopnia, de nem reménytelen vállalkozás. Mindenkinek van egy zárható vasszekrénye. Oda elzárhatja felesleges gönceit, illetve feleslegesnek ítélt dolgait aznapra. A lakat kulcsát általában láncon hordják nyakba akasztva. Rátkai Sanyi (sör és szilvapálinka) azonban tudja, hogy ez nem szuper biztos megoldás. Vele esett meg, hogy álmában lelopták a lakat kulcsát a nyakáról és szekrényét alaposan kizsebelték. Nem jó megoldás a pénzt farzsebben tárolni, éjjel párna alá rejteni, mert az itteniek hihetetlenül kifinomult tolvajok. Többsége börtönviselt. Károly, az izomagy, már többször ült előzetesben, most is tárgyalásokra jár, nem is lehet jó vége a dolognak. Perspektíva nélkül él a szálló többsége, pszichiátriai segítség nincs. Több májrákos (Rambó: kisfröccs+stampó, azaz kis szilvapálinka) él tengetve életét napról napra, igaz, az Író halállistáján Rambó megelőzte Kasza Pistát (kisfröccs+sör), mégis túlélte sporttársát, de hogy ez az előny meddig tart, az szerencse kérdése. Rambó egyébként egy csont sovány, borzas, lila, vagyis inkább már szederjes hatvanas, borzas alkoholista. Nagyon megtörte az élet, ez látszik rajta. Most a középső szobában lakik, velünk együtt. Egyébként pehelysúlyú világrekorder abban az ügyben, hogy hány órát képes álldogálni egy helyben, egy közeli borozóban, állva, kezében az elmaradhatatlan kisfröccsel. Ezzel az álldogálással szerintem Guinness rekordokat döntögetne, de szerintem már régóta hiányzik belőle a becsvágy. Általában elkerülik őt, látván hátul erősen szennyezett ruháját, amiből előre is jut azért valamicske. Rambót tisztán tartani egy gondozónő egész napos munkája lehetne, általában őt még hajléktalantársai is kerülik. Ételben hogyan is lehetne válogatós? Már láttam, amikor egy ételt osztó munkatárs megszánta egy szelet kenyérrel, keresztet vetett. Öngyilkossági késztetésnek azonban nyomát sem látom, tengeti, ahogy tudja nyomorúságos életét, ameddig a sors kijelölte. Van a hajléktalanszállónak elvileg egy zárható hűtőszekrénye, melybe ki-ki beteheti májkrémjét, szafaládéját, vagy öreg isten tudja mit, arra gondosan ráírják az illető nevét és még aznap ellopják bravúros precizitással. Egy gondozott lóg ki a sorból. Szűcs Tomika. Agyvérzés érte, napját az ágyán tölti. Közlekedni járóbottal tud, de évek óta nem hagyja el a szállót. Neki a gondozónők készítik el a kaját, amiről az jut eszembe, hogy az irgalmasság szikrája talán létezik, mert arról még nem hallottam, hogy az ő kajáját valaki lenyúlta volna. Az idő még cudarabb lett, a lámpákat is fel kellett kapcsolni, s az időjárásjelentés egész hétre esőt jósolt. Isten legyen irgalmas a csikkgyűjtőkhöz.

Gyűjtsd a vasat és a fémet, ezzel is a békét véded

Ez volt a jelmondat az iskolákban a Kádár-korszakban, az átkosban, amikor az iskolák egy napon májusban nem tanítottak. Csicsergő nap is volt: Fák, madarak napja. Nemcsak fémet gyűjtöttek az iskolások, hanem a papírhulladékot is, s ezt a hulladéktároló központokban, akkori nevén MÉH-nek adták le. Jó hangulatú nap volt ez. Különösen jó volt ez Bourban életében, kb. akkor, amikor a huszonkettedik tanítási évét gyilkolta Martfűn, igazgatója, Bozorádi János kiváló karnagy keze alatt. A hulladékgyűjtés az osztályfőnökök vezetése alatt folyt, s majd mindenik tanár „ofő” volt, így szinte semmi tennivaló nem volt az iskolában. Meg is ittak két liter konyakot az igazgató irodájában, se tanárok, sem diákok nem keresték őket, ez volt az ő relaxációjuk, mármint az író és a főnök számára azon a csodálatos májusi délelőttön. A munkanap nem fejeződött be a szokásos iskolai órák végeztével, hanem munkaidő után még ráfejeltek néhány sört az iskolához legközelebbi csehóban, egészen buszindulásig, mert Bourban busszal járt be Martfűre dolgozni, hisz ott lakott édesanyjával, akit csak három év múlva vitt el a hasnyálmirigyrák. Bozorádi János, az igazgató, aki Beatles átiratokkal lepte meg beosztottját az iskola hangversenyzongoráján, adta meg a hangulat alapját. Az igazgató ritka jó ember volt, csak sajnos alkoholista, ezért szívesen köszörülte rajta a nyelvét a falu, noha munkakörét példásan ellátta. Később, a rendszerváltás után a hulladékgyűjtésnek más metaforikus

svungja, tónusa lett. Magyarországon durván másfélmillió munkahely szűnt meg a rendszerváltás következtében. A hangulat minden volt, csak nem euforikus. Vége lett a teljes foglalkoztatás álságos gyakorlatának, viszont emberek tömegei kényszerültek az utcára minden javadalmazás, megélhetés nélkül. Ekkor jött a hulladékgyűjtés második lépcsőfoka. Szakállas, koszos, mosdatlan, hajléktalan emberek tömegei húzták maguk mögött a kézikocsit, benne a felhalmozott papír- vagy fémhulladék. Ebből tengették életüket a páriák, már ha a MÉH telepek átvették az ócska holmit. Rengetegen éltek ebből, hisz hivatalos munka szinte elérhetetlen volt e zömükben képzetlen emberek számára. Az első időszakban valóban a felesleges fémet és papírt gyűjtötték az emberlét aljára süllyedt páriák, csak később jött a vastagja. Tiszajenőn például ellopták a templom harangját. Álljunk itt meg egy kicsit. Ezek után már nem is csodálkoznivaló, hogy a gőzmozdonyokat felváltó villamos vasút felsővezetékeit is rendszeresen lopkodták nagy bajt okozva ezzel a tömegközlekedésnek. Szinte mindent elloptak, ami nem volt lecsavarozva, illetve azt is, már csak a csavar miatt is. Vasból volt az is.

A röjtökmuzsalyi hajléktalanszállón elszaporodtak a végtag amputációk. Néhány szerencsésnek, különböző pályázati pénzekből meg más umbuldákból, a helyi Vöröskereszt tudott venni olyan tolható, kerekes széket, ami arra egész biztos jó volt, hogy még a rokkantak is kimehettek leszopni magukat, amiben nem is késlekedtek. Cimbora mindig akadt, aki néhány fröccsért, pálinkáért szívesen megszellőztette ezeket a nyomorultakat. A kerekes székek tehát beváltak, azok is leszophatták magukat, akik eddig még mankóval sem tudtak eljutni a legközelebbi italboltig, a baj csak a kerekes székek tárolásával volt. Nem volt zárható hely, ahová rakhatták volna. Eleinte próbálkoztak vele, hogy éjjelre a fürdőben helyezzék el őket, csakhogy akkor még az volt a szokás, hogy éjjelre a fürdőbe beengedtek néhány olyan hajléktalant is, akik nem laktak a szállón, csak este nyolc után költöztek be a fürdőbe és ott húzták magukat meg reggelig. Ez is eldurvult. Az ottani hajléktalanok teliszarták az ottani mosógépet és a centrifugát, ezért onnan kitiltották őket. Másfél héten belül az összes kerekes széket ellopták és leadták az ócskavasat gyűjtő központokba.

Átmeneti szállón

Rögtönözni kell, mert olyan események tanúja lehet egy ember, aki még korábban soha nem álmodhatott ilyesmiről. Például ketten, fiatalok megvernek egy embert, aki jóval idősebb és betegebb, aztán elveszik a mobiltelefonját. Ezt úgy nevezik, hogy klasszikus rablás és a szállón korántsem ismeretlen fogalom. Az események szervezője általában Ricsi, akit a Vöröskereszt főnöke dédelget. Ricsi minden rémes cselekedetét, kiszólását leírják az eseménynaplóba, amit állítólag a főnöknek (a Vöröskereszt főnökének) olvasnia kéne, de sohasem történik semmi. Ricsinél gonoszabb és jellemtelenebb embert nem hordott a hátán a föld. Annyi esze sincs, mint egy orángutánnak, melyre feltűnően hasonlít. Zárt intézetben vagy börtönben lenne a helye. Ezzel a szállón mindenki egyetért. Örömét napjában többször abban leli, hogy öblösöket fing egy-egy gyanútlan szobatárs orra alá. Ez az ő személyes gyönyörűsége. Szodomita fantáziákkal riogatja a szálló lakóit, fenyegetőzik, hogy seggbekúr mindenkit, aztán szophatjuk túrós faszáról a gecit boldogan. Ezt nevezem szállón lakó életnek. Lop, mint egy szarka, professzionális tolvaj, ebben a műfajban nehézsúlyú világrekorder lehetne, rémes egy fazon, a sötétben mindenki megijedhet tőle, általában nem ismer senkit, csak a „szétbaszom a segged” kifejezést hajtogatja kataton kitartással reggeltől estig. Humora annyi, mint egy vágásra kész disznónak, úgy is néz ki.

A kataton disznó a röjtökmuzsalyi átmeneti szállóján

Az elhízott agyhalott tegnap kórházba került. Úgy néz ki mostanában, mint egy punk, leborotvált fejbőrén csak egy egybefüggő tincset hagyott meg, még ránézni is ronda dolog, nemhogy szemlélődni. Tűnődni van ok, hogy ez az oktalan barom miért rondítja tovább magát. Itt. Tegnap állítólag őrjöngő rohama közben bevallotta, hogy bevett negyven Frontint (nyugtató), majd miután mindenkit megfenyegetett életveszélyesen, az ügyeletes gondozónő kihívta a mentőket. A mentő el is vitte, de sajnos nem tartották benn a pszichiátrián, hanem durván két óra múltával hazakerült. Talán csak kimosták a gyomrát. Azt vizionálja, hogy az apja kórházban van, ami számunkra elég kétes. Szerintem ez már megint egy olyan cselekedet, mely arra irányul, hogy magára irányítsa a közfigyelmet. A Frontint tőlem lopta. Pedig jó napunk lett volna. A szállón ugyanis négy napig nem volt fűtés, de melegvíz sem. Büdösen kucorogtunk a hidegben. Tegnap a Cafe Orchidea teraszán találkoztam a szálló régebbi lakójával (Bruki: feles+két sör), meg is hívott egy kávéra. Izgalmas sörözés elé nézhettünk volna, hisz felesége felesége gével együtt valaha ők is a szállón laktak. Bruki okos ember, a felesége önveszélyes és kiszámíthatatlan. Sokszor meggyűlt vele a bajunk, Bruki azonban cipelte szorgalmasan a keresztet. Ő választotta. Sajnos a beszélgetés nem sokáig tartott, mert Brukinak elmondtam a Cafe Orchidea wi-fi belépési kódját. Vadonatúj mobiljával rácsatlakozott a világhálóra, de közbejött valami technikai gubanc, megszakadt a kapcsolat, ezért Bruki a sörözés helyett inkább a telefonszervizt választotta. Sajnos, mert vele lehetett beszélgetni. Tibornak „ISMERETLEN TETTES" ellopta az utolsó szál cigarettáját. Jó viszont az, hogy kisütött a nap, a rendszerető kukázók elindultak gyűjteni, de a csikkszedők is kirajzottak. Az agyhalott érsekszelídkerti ártány reggel letámadott, mert azt állította, hogy a reggeli hypós felmosásom tönkretette a hosszabbítóját, az nem zavarta, hogy pont a hosszabbító segítségével üvölt elviselhetetlenül továbbra is a rapzene. Megcsinálták a szálló kazánját, lehet fürödni és mosni. Tibor valahogy elcsinálta a centrifuga fedelét, így a mosott ruhákat kézzel kell kifacsarni. Az ártány állítólag hazamegy pünkösdre az őt örökbefogadó szülőkhöz (nincs kulcsa a házhoz, nem is alhat otthon) így talán lesz félnap nyugtunk. Nem ráz a hideglelés, csak csorognak az örömkönnyeim. Kisecsetre gondolok, az eltékozolt évekre, no meg arra, hogy nők vegyenek körül, szelídek és barnák, szőkék és gömbölyűek, újra kemény habja legyen a sörnek, hisz a fokozott elvárások korát éljük.

A gondozónők nem egyformák. Erzsike a legöregebb, egyben a legképzettebb. Szakértelme révén gyógyult be tavaly nyáron a rettenetes lábszárfekélyem, sőt akkor is bejött engem kezelni, amikor nem volt szolgálatban. Ugyanakkor a legkényelmesebb. Mintha érződne rajta valami kiégettség, például, amikor az ártány pofozógépnek használta Kocka Pistit, egy másik gondozottat, mellette tíz centivel, oda sem nézett. Ez eszembe juttatta régi emlékemet kedvenc munkahelyemről. Ez az Osztyapenkó szobor előtt álló tizenháromemeletes épület volt. Én pont a tizenharmadik emeleten laktam. Ha erős szél fújt, veszedelmesen imbolygott a szobám. A tizenhárom emeletes épület kollégium volt a Mechwar András Vasútforgalmi Iskola diákjai számára, az ott tanító tanárok ingyen lakhattak a kollégiumban, önálló szobában, koszt, kvártély ingyen volt. Keresni is lehetett, hisz délután, végezve a délelőtti tanítással, focizhattunk a gyerekekkel, majd szúrópróbaszerűen néhányat kikérdeztünk, s aznap már nem volt semmi dolgunk, csak a lefekvés ellenőrzése. Általában hetente kétszer kaptunk rajta diákokat pornónézésen, ez a szám még jól jöhet valamilyen összehasonlításban. A kollégiumnak általában nyugdíjas éjszakai portásai voltak. Köztük a kedvencem alighanem a Laci bácsi volt. Ő nem cifrázta a dolgot, saját demizsonjával járt el dolgozni. ESTE KILENCKOR JÖTT EL A KÖTELEZŐ LÁMPAOLTÁS. Ekkor jött el viszont az öreg portás ideje. Bevette a demizson borát, aztán a portáspultra fektette arcát és alukált békésen hajnalig. Egyik reggel a szokásos „Nem történt semmi" felirattal adta át munkatársának a kollégiumot, aki őt felváltotta. Az újonnan jött portás elhűlve tapasztalta, hogy a portásfülkéből ellopták a tévét és a rádiót és a

kasszában lévő készpénzt. Persze kirúgták derék szakit, aki lehet, hogy munkáját máshol folytatta.

Erzsike sokszor nyitva hagyja az ajtót, ami reggeltől estig mindössze három óráig tartható nyitva. Szobácskája ajtaja legtöbbször zárva. Ő az, aki a legkevesebbszer nyit be ellenőrizni a szobákba. Ha meglátom, keveredik bennem a félsz és a sértődöttség. Agyi érelmeszesedés ellen szintén ginko biloba terméket használ. Neki lehet, hogy használ, én nem veszem észre magamon.

Ha arra gondolok, hogy jön húsvét, ordítani tudnék. Jól jönne nekem is az a negyven szem Frontin.

Szerelmek szövődnek

A hajléktalanszálló környékén virágzanak a fák, hajt a tulipán és az orgona, egyszóval harsog a tavasz. Marcsi nevű gondozónőnk nem régen érkezett a szállóra. Modora, mint egy zupás őrmesteré, parancsolgat, utasít, pöröl, de alighanem jó szíve van. A hajamat mindenesetre jól elbaszta, mert látott rólam egy harminc évvel ezelőtt készült fényképet és annak mintájára látott neki a frizírozásomhoz. Az eredmény katasztrofális lett. Marcsi az az unott típus, akit kizárólag csak az abnormális férfiak érdekelnek, ezek közé számítva a koros prózaírót, Bourban Douglast-et is. Van benne valami Dulcineából és Júliából (Shakespeare). Ez a vonása akkor bukkan felszínre legkönnyebben, ha olyan épkézláb gondozott kerül a környezetébe, aki legalább öt év börtönnel büszkélkedhet. Ilyet a hajléktalanszállón könnyen találni, itt van pl. András, akit már nemcsak a szállóról, nemcsak a Vöröskereszt helyi épületéből tiltottak ki, hanem szülőfalujából Dejtárról is. Én nem tudom, hogy milyen kiállhatatlan és kriminális alak, nem láttam az életrajzát, nem olvastam a börtönnaplóját. Én csak tanúja voltam, hogy a Vöröskereszt épületében mankójával (ugyan miben törhette el a lábát ez a jó ember?) kiverte az egyik drótszállal megerősített ajtó üvegét, majd rágalmazni kezdte az intézményvezetőt, Rőhm Sándort, aki kitiltotta a szállóról és a Vöröskereszt épületéből, a „nappali melegedőből" is. András elmankózott, de este visszajött a hajléktalanszállóra és ott is aludt. Magyarul fittyet hányt az intézmény vezetőjére, akit a világ legaljasabb emberének nevezett, mire a sértett azt válaszolta, hogy feljelenti becsületsértésért, de azt hiszem, hogy ezt abban a pillanatban elfelejtette. Szóval András és Marcsi sok időt töltenek együtt a gondozónőknek fenntartott szobában, ahol gondozott elvileg be sem léphet. Valami szövődhet köztük. Marcsi lehangolt, András sem vidám, jó, ha megússza a lábtörését, már nem is mankóval jár, noha a csavarokat még nem vették ki a lábából. Tegnap is megjelent a szállóból. András a teljes berendezkedésre törekedett, és átrendezték a szobát. Magyarul Norbert és András ágyat cserélt. Ennek sok értelme nem volt, mert este nyolckor jött a váltás, megjött Kati gondozónő, a legfajsúlyosabb egyéniség a garnitúrából, állandóan azt hajtogatva, hogy lelkészi diplomája van, és tulképp neki kéne a kócerájt irányítania, s kihajintotta az éjszakai szállásra készülő Andrást. Közelebbi ismereteim nincsenek az ügyről, de reggel megkérdeztem Katit, hogy mi lett a kiakobolított Andrással. Azt válaszolta, hogy érte jött Marcsi gondozónő. Nos kérem, igaza volt Ady kollégának: Az Élet él és élni akar.

Átmeneti javulás

Nagy a ricsaj a reggeli kávézásokon. Azon tanakodnak a delikvensek, hogy ki és miért jelentette fel őket, és miért hívják be őket a rendőrségre. És fel vannak háborodva. Megnyúzással fenyegetőznek. Pedig volt néhány nyugodt nap. A szoba bandafőnöke Norbert (mariska) kijelentette, hogy innentől kezdve nem lesz lopás a szobában, mert rá fogják kenni, és azt ő nem engedi. Egy nap telt el csak, vagy kettő és a kisebb lopások újrakezdődtek. A kiváltó ok az volt,

hogy Tibor drága sportmezét kimosta, aztán az ágyára tette száradni. Két órán belül eltűnt. Aznap este előtt, miután Norbert kikelt magából és a lopások ellen, a mez visszakerült az ágyára. Sajnos a csodák örökké nem tartanak, így a kisebb vagyontárgyakra (itt egy pakli cigaretta annyit ér, mint kint egy jól futó autó) továbbra is nagyon vigyázni kell. Ez rongálja az idegeket, szétszórttá teszi az embert. Magamon veszem észre, hogy állandóan a zsebemben kotorászok, hogy mindenem megvan-e. Kétségbeejtő a helyzet. A gondozónők ezeket a kis lopásokat be sem írják a munkafüzetükbe, illetve a károsultak nem is jelentik. Noha fizetés előtti napokon, naponta egy új pakli dohány vétele már vészesen apasztja a pénztárcát. Sík ideg vagyok. Sajnos az átmeneti javulás mindössze két napig tartott mindössze. Azóta kisebb dolgok tűntek csak el, mint egy napszemüveg, vagy pár pakli dohány, de az is rettenetes, hogy a nyugdíjfizetés előtti napon lopják el az ember utolsó pakli dohányát, ahogy ez az íróval már többször megesett.

Az író respektje

Akkoriban rövidebbnek tűnt az élet, mint az élethossziglan. A mosoly ritka a röjtökmuzsalyi szállón, mint Krisztus a biciklin. A lakók idegesek, nem tudják, hogy melyiküket hívták be rendőrségi vagy bírósági meghallgatásra, idézésre és miért. Mindenki latolgat, agresszív, a tanúk legyilkolászásairól beszélnek, holott rettegnek, mert van köztük olyan is, akinek már a hatodik ügye van terítéken és azt már ugyancsak nehéz lesz megúszni egy kis ejnyebejnyével, vagy szakszerűen: felfüggesztett bírósági határozattal. De üdítő színfolt volt a minap Oláh Bélus (sör+pálesz) balassagyarmati felbukkanása. Mint szivárvány az égen. Béla, hisz minden munkalehetőségtől el van zárva (cigány, alulképzett stb.), őstermelői igazolvánnyal levendulát és gombát árul a megfelelő időben a balassagyarmati piacon, meg ősszel tisztított dióbelet. Béla jó humorral viselte nyomorát, mert kijutott neki mindenből. Otthagyta az asszonya a gyerekekkel, s Béla tizennégy kilót fogyott. Ivott is, mutogatta korábban korábbi zárójelentéseit, bizony szerepel már a kórtörténetében az alkoholista elbutulás is. Béla azért jár szorgalmasan kórházról kórházra, orvostól orvosig, hogy rokkantsági nyugdíját (ami kb. harminc csomag cigarettának felel meg) felemeltesse. Mert, ha kellő orvosi papírt (zárójelentést) szerez be, akkor kérheti az orvosi felülbírálatot. S minél magasabb fokú munkaképességcsökkenést állapítanak meg, annál nagyobb lehet a delikvens havi rokkantnyugdíja. Mint kiderült, találkozásunkkor éppen akkor dobták ki a balassagyarmati pszichiátriáról, mert öngyilkosságot követett el. Nos, elkeseredésre bőven volt oka. Jövedelemhiány, család elvesztése, munkahely hiánya, alkoholizmus, depresszió, és Béla bevett 85 Frontint (nyugtató), majd aludt három napig, amikor a bátyja, Kálmán, a szomszédja kihívta a mentőket. Egy hétig tartották benn mindössze. Foga hiányzik alul és felül, mind a harminckettő. Kérdeztem erről. Azt mondta, hogy a műfogsorát a felesége ridiküljébe rakta, az asszony meg bedobta a tűzbe. Hogy 10 nap alatt a magyar pszichiátria tehetetlen a Béla típusú fazonokkal, ez remélem, mindent elmond a magyarországi addiktológiáról. David Ogilvy, a reklámpápa, írt egy könyvet, amiben azt olvastam, hogy a leendő copywrightert (reklámszövegíró) elsőként ki kell szárítani. A reklámguru igaz, hogy nem volt orvos, de a jelenséget azonban kéz közelből ismerhette, úgy taksálta, hogy egy alkoholistának minimum hat hónap alkoholmentesség kell, mire kiszárad. Akkor lehet újra óvatosan munkába állítani. Béla, meg a többi alkoholista, meg ahogy kikerül az elvonókúráról, már aznap iszik, és szerencsés esetben nem a gyógyszerére. Egy magyarországi alkohol-elvonókúra jó, ha 10 napig tart. Utána mehet az ember a dolgára, már ha akad neki. Béla olyan szegény, hogy nem váltja ki gyógyszereit, hanem eladja nekem. Egy doboz Frontin háromezer forint. Az pont elég neki egy falásnyi csirkefarhátra, kenyérre, borra, dohányra. Én megveszem tőle, hogy legyen nekem tartalékban. Vagy, ha én jutok hasonló helyzetbe, akkor ne 85 darab Frontinnal dolgozzak, hanem legalább kétszázzal, s ne két liter borral, hanem legalább két liter

Kalinka vodkával, hátha úgy biztos és megnyugtató eredményre jutunk. Bélát még a falunkból, Itókfalváról ismerem, Mátraderecskéről költöztek oda, tehát ők sem tősgyökeres itókfalviak. De nemcsak ő és felesége a pereputtyal telepedett le, hanem a bátyja. Van valami forrongás körülöttük, mert a fiaik - Béláé és bátyjáé, Kálmáné - állandóan új élettárssal bukkannak fel, s a lányok is új vejekkel. Béla lánya, Helen egy Szlovákiában született, magyarul, cigányul egyformán jól beszélő fiatalemberrel él. Biztos, hogy Jocó meg akarta kedveltetni magát velem, s kért tőlem egy saját, általam írt könyvet ajándékba. Ez még akkor történt, amikor Doddy albérlője voltam Itókfalván. Toltuk a silány lőrét fel a torkunkon, amikor megkérdeztem tőle, mintegy két héttel később, hogy hogyan tetszett neki. Elkezdte a könyvet ajnározni. Amit én írtam. Mintha hájjal kenegettek volna. Sajnos azonban a kölcsönadandó könyvet megtaláltam a varrógépasztalka alá esve néhány nappal korábban, mint ahogy a róla való beszélgetés megesett. Egy sort sem olvasott belőle, de el sem vitte, de megpróbálta dicsérni. Ezt már régen szerettem volna elérni, hogy a bestsellerlista tetején állok, nem is igen számítana, hogy olvasták-e a könyvemet, vagy nem. Csak az olvasóköröm ne Jocókból álljon.

Olvasgatva, „az egyik legfurább történet egy emlékirathoz fűződik. A mű címe: Az útonálló. James Alien alias George Walton életének leírása, egy útonálló vallomásai a szerző saját bőrébe kötve, Az író hamar lelövi a poént a címmel, de a sztorija is jó. A KÖNYV eredeti tulajdonosa az a John Fenno volt, akit Walton egyszer megpróbált kirabolni, de ő bátrabban ellenállt a fegyveres támadónak, majd közreműködött a rabló kézrekerítésében. A memoire egyik példányát Walton kívánságára kötötték saját bőrébe és juttatták el egykor kiszemelt áldozatához. Azt sajnos nem tudni, hogy mennyi irónia volt e kívánságban, de talán megfordult John fejében, hogy legközelebb inkább mellőzi az ellenállást”. Így fonódik össze dermatológia és nyomdászat R. Gergely András cikkében, amit a Könyvkultúra Magazinban olvastam tőle. Nem idéz forrást, szerzőt, kiadványt. Úgy írja le az esetet, mintha ő lenne az elsődleges szerző, amit nem hiszek.

Rumtató és Százszorszép

Májusban elfogyott a türelem és a hideg idő ellenére Bourban elindult haza, Itókfalvára. Hirtelen olyan lett a szállón, mint az ötszázas euro, mindenki hallott róla, de senki nem látta. Az áldott lelkű intézményvezető, Rőhm úr vitte haza kocsijával, aki tengernyi gondja mellett a nyugdíjaztatásával is foglalkozott kényszerűen. A kert lehangoló látványt nyújtott. Fagy volt, s a hideget nem tűrő palánták megadták magukat. A zöldborsó és a dughagyma viszont megmaradt szépen, meg a répa, petrezselyem is. Az elfagyott részekre Olga a fagyosszentek elmúltával (május vége, Szervác, Pongrác, Bonifác napja) nyilván paradicsom- és paprikapalántákat ültet majd. Itókfalva fagyzugos mélyedésben él, még ma is, május 18-án reggel is fagyott. A rejtélyes tejszállító a szokásos másfél literes tejet odakészítette már a küszöb elé. Tegnap meglátogatta Doddy szomszédot a korosodó prózaíró. Próbálták elkapni a mozgóboltost, hogy tegyenek a haj alá, de a boltos átrohant a falun, szinte általánossá vált, hogy lehetetlen megcsípni. Nyáron viszont a település jellege miatt a fagyzug helyett megreked a kánikula, a szilva és a paradicsom ráolvad a számára. Az idén tavasszal a fagy elől nem volt menekvés, a szomszédok hiába takarták a gyümölcsfáikat, igazából csak Dody naspolyafája diadalmaskodott a zord idővel. A lakás belül, már a ház, ahol Bourban lakott, hetvencentis falai áthűltek, hiába használt az író Sieste gázégőt, meg villanyradiátort, a hideget nem lehetett megszüntetni. Az író várta a huszonnyolcadikát, mert Olga fia megígérte, hogy felszerel egy hűtő-fűtő klímaberendezést az ágy felé. Az megváltás lesz. Mindig akadnak bajok, az író elektromos takarója megadta magát, elöregedett, használhatatlanná vált, ki kell majd dobni, amikor lehet. A ház előtt áll a ház kukája, dugig sittel. A kommunális vállalat nem szállítja el, egyrészt mert túl sok, másfelől Olga tavaly ősz táján lemondta a szerződést. Igaza volt, ha a fagyban senki nem

tartózkodik a házban, minek fizetni a szemétszállításért, hisz szemét egy lakatlan házban nem keletkezik. De, hogy most ezt a dugig levő kukát hogy döntik el, az még kérdés marad. Dody dünnyögött a bajsza alatt valamit arról, hogy apródonként az ő kukájába kell a szemét egy részét átvinni, s így talán hónapok alatt elfogy a szeméthalom. Közben az író sokat gondol a szállójára, akármilyenek is voltak ott az emberek, valami melegséget kezdett észlelni, főleg Rumtató és Százszorszép iránt. Százszorszép szobatársa volt az írónak a szállón, de gyámja vagy gondnoka elpaterolta őt a ludányházi elmekórtani intézménybe (nem ez a pontos neve), ahonnan Százszorszép meglógott és gyalog beballagott Röjtökmuzsajra megölelgetni a cimborákat. Az író akkor még a szállón lakott. Találkoztak is Százszorszéppel, aki már reggel be volt állva, mint a klinikai halál. Másnap aztán a Vöröskereszt épületében szólt neki Betti, hogy Százszorszép a röjtökmuzsaji kórházban nagyon várja, hogy az író meglátogassa. Az író felkerekedett. Vett dohányt, kávét ajándékba és némi pénzt is áldozott a páciensre, akit sikerült a kórházban még elcsípni. Nos, ez a magyar addiktológia átka, hogy bekerül egy alkoholista (hatvanhét sikertelen kezelés után - ebben világrekorder lehetne Százszorszép) és már két napon belül kinn is találja magát az épületen keresztül. Noha egy sikeres elvonókúra alapzata egy komoly év kell, hogy legyen. Rumtató segített a szállón összepakolni az írónak, vele is egy szobában lakott hajdanán, és segített a cuccokat átvinni a Vöröskereszt épületébe, hogy a szálló vezetője elfuvarozhassa haza. Most két malom közt kínlódik az író. Az itókfalvi környezet nagyon nyugodt, de hiányzanak az ordibálós, sűrűn hányó szállásbeli disznók, akikkel összehaverkodott. De sebaj, a meteorológusok lassú felmelegedést mondanak. Ma szerda van, és vasárnapra már nyárias időt mondanak. Ez lesz az a korszak, amikor a kertben melegebb lesz, mint a szobában, és jobb lesz a kertben ücsörögni, mint a hideg falak közt a szobában. Már alig várja.